

Profil ogólnoakademicki

Raport zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Nazwa kierunku studiów: **pielęgniarstwo**

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej kierunek:

Uniwersytet Medyczny w Łodzi

Data przeprowadzenia wizytacji: **22-23.10.2021 r.**

Warszawa, 2021

Spis treści

---

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu	3
1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej	3
1.2. Informacja o przebiegu oceny	3
2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów	4
Nazwa kierunku studiów	4
3. Propozycja oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej określona przez zespół oceniający PKA	5
4. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia	6
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	6
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	9
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	14
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	18
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	22
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	29
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	31
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	33
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	35
5. Ocena dostosowania się uczelni do zaleceń o charakterze naprawczym sformułowanych w uzasadnieniu uchwały Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (w porządku wg poszczególnych zaleceń)	39

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu

1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Przewodnicząca: prof. dr hab. Bożena Czarkowska-Pączek, członek PKA

członkowie:

1. dr hab. Mariola Głowacka, członek PKA
2. dr hab. Mateusz Cybulski, ekspert PKA
3. dr Anna Wawrzyk, ekspert ds. pracodawców
4. Katarzyna Bojarska, ekspert ds. studenckich
5. mgr Jakub Kozieł, sekretarz zespołu oceniającego

1.2. Informacja o przebiegu oceny

Ocena jakości kształcenia na kierunku pielęgniarstwo prowadzonym na Uniwersytecie Medycznym w Łodzi przeprowadzona została z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac określonych przez Komisję na rok akademicki 2021/2022. PKA trzykrotnie oceniała jakość kształcenia na wizytowanym kierunku. Poprzednia ocena odbyła się w roku akademickim 2015/2016 i zakończyła wydaniem oceny pozytywnej (uchwała Nr 58/2016 Prezydium PKA z dnia 3 marca 2016 r.). Wizytacja została przygotowana i przeprowadzona w trybie zdalnym za pośrednictwem platformy MS Teams, zgodnie z obowiązującą procedurą. Zespół oceniający PKA zapoznał się z raportem samooceny przekazanym przez Władze Uczelni, odbył także spotkanie organizacyjne w celu omówienia kwestii w nim przedstawionych, spraw wymagających wyjaśnienia z Władzami Uczelni oraz szczegółowego harmonogramu przebiegu wizytacji. Wizytacja rozpoczęła się od spotkania z Władzami Uczelni, dalszy przebieg wizytacji odbywał się zgodnie z ustalonym harmonogramem. W trakcie wizytacji odbyły się spotkania ze studentami, nauczycielami akademickimi prowadzącymi kształcenie na ocenianym kierunku, z osobami odpowiedzialnymi za funkcjonowanie wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia, za praktyki, a także z przedstawicielami Samorządu Studenckiego oraz z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego. Ponadto dokonano przeglądu wybranych prac dyplomowych i etapowych, przeprowadzono hospitację zajęć oraz dokonano przeglądu bazy dydaktycznej wykorzystywanej w procesie dydaktycznym. Przed zakończeniem wizytacji dokonano oceny stopnia spełnienia kryteriów, sformułowano rekomendacje, o których przewodniczący zespołu oraz eksperci poinformowali Władze Uczelni na spotkaniu podsumowującym.

Podstawa prawna oceny została określona w Załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w Załączniku nr 2.

2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów

Nazwa kierunku studiów	pielęgniarstwo	
Poziom studiów (studia I stopnia/studia II stopnia/jednolite studia magisterskie)	studia drugiego stopnia	
Profil studiów	ogólnoakademicki	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	stacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek ^{1,2}	nauki o zdrowiu 85,5 % nauki medyczne 14,5 %	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	4 semestry/120 pkt. ECTS	
Wymiar praktyk zawodowych /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym (jeżeli program kształcenia na tych studiach przewiduje praktyki)	200 h/10 ECTS	
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	---	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	magister pielęgniarstwa	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	181	0
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	1300 (1100+200pz.)	0
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	120(110+10pz.)	0
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	62	0
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	9	0

¹ W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny - nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się oraz nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej oraz pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku

² Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz.U. 2018 poz. 1818).

3. Propozycja oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej określona przez zespół oceniający PKA

Szczegółowe kryterium oceny programowej	Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium określona przez zespół oceniający PKA ³ kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione
Kryterium 1. konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	Kryterium spełnione
Kryterium 2. realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	Kryterium spełnione
Kryterium 3. przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	Kryterium spełnione
Kryterium 4. kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	Kryterium spełnione
Kryterium 5. infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	Kryterium spełnione
Kryterium 6. współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	Kryterium spełnione
Kryterium 7. warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	Kryterium spełnione
Kryterium 8. wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	Kryterium spełnione
Kryterium 9. publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	Kryterium spełnione
Kryterium 10. polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	Kryterium spełnione

³ W przypadku gdy oceny dla poszczególnych poziomów studiów różnią się, należy wpisać ocenę dla każdego poziomu odrębnie.

4. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1

Koncepcja i cele kształcenia na kierunku pielęgniarstwo studia drugiego stopnia są zgodne ze strategią Uniwersytetu Medycznego w Łodzi, w tym z jego wizją jako uczelni, która zapewnia możliwie najlepsze warunki dla studentów w procesie ich edukacji. Wizja tworzy unikatową jakość prowadzonych badań naukowych i wspiera rozwój pracowników. Uczelnia aktualizuje swoją ofertę edukacyjną i naukową w oparciu o potrzeby otoczenia, a w szczególności potrzeby pacjentów i podmiotów realizujących świadczenia zdrowotne. Wnosi znaczący wkład w rozwój systemu ochrony zdrowia poprzez propagowanie nowoczesnych standardów profilaktyki i leczenia oraz budowanie trwałych relacji współpracy z instytucjami realizującymi zadania zdrowia publicznego na poziomie regionalnym, krajowym i międzynarodowym. Zaprezentowana przez Uczelnię koncepcja kształcenia na kierunku pielęgniarstwo jest spójna również z jej misją, w istocie której Uniwersytet Medyczny w Łodzi będzie rozpoznawalnym i atrakcyjnym ośrodkiem naukowo-dydaktycznym w europejskiej przestrzeni badawczej, ukierunkowanym na wspieranie badań naukowych i rozwój innowacyjnych rozwiązań prozdrowotnych dla społeczeństwa stojącego przed wyzwaniami epidemiologicznymi i społeczno-demograficznymi. Uczelnia stanie się sprawnie zarządzaną organizacją, która wykorzystując specjalistyczne systemy informatyczne optymalnie gospodaruje dostępnymi zasobami. Jej absolwenci będą poszukiwanymi i cenionymi na rynku pracy profesjonalistami, którzy posiadają wysokie kwalifikacje w obszarze nowoczesnej medycyny i stosują się do wymogów etyki zawodowej. Koncepcja kształcenia wykazuje również zgodność i powiązanie z prowadzoną działalnością naukowo-badawczą Uczelni w dyscyplinach: nauki o zdrowiu i nauki medyczne z udziałem nauczycieli akademickich posiadających odpowiedni i aktualny dorobek naukowy, którego wyznacznikiem są liczne publikacje w prestiżowych czasopismach posiadających wysoką punktację zgodnie z listą czasopism MEiN.

Koncepcja i cele kształcenia na kierunku pielęgniarstwo studia drugiego stopnia mieści się w dziedzinie nauk medycznych i nauk o zdrowiu, dyscyplinie naukowej jako wiodącej – nauki o zdrowiu (85,5%) oraz nauki medyczne (14,5%) zgodnie z obowiązującymi standardami kształcenia przygotowującymi do wykonywania zawodu pielęgniarstwa.

Koncepcja ta zakłada realizację programu kształcenia na kierunku pielęgniarstwo na studiach drugiego stopnia, uwzględniającego aktualne wyniki badań naukowych, dostosowanie do dynamicznie zmieniających się kompetencji i samodzielności zawodowej pielęgniarstwa oraz zapewnienie wysokiej jakości przygotowania studentów do obecnego i przyszłego rynku pracy, także podejmowanie aktywności naukowej.

Koncepcja i cele kształcenia na kierunku pielęgniarstwo uwzględniają postęp w obszarach działalności zawodowej właściwych dla opieki pielęgniarstwa oraz są zorientowane na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym w szczególności zawodowego rynku pracy związanego z praktyką zawodową pielęgniarstwa. Uwzględniają dynamiczną progresję pielęgniarstwa, głównie związaną z poszerzaniem zakresu kompetencji i samodzielności zawodowej pielęgniarstwa, wymagających interdyscyplinarnego wykształcenia. Uwzględniają także konieczność dostosowania kształcenia do potrzeb nie tylko studentów, ale także społeczeństwa, odpowiadając tym samym na potrzeby interesariuszy zewnętrznych – przyszłych pracodawców dla absolwentów kierunku pielęgniarstwo.

Koncepcja i cele kształcenia zostały określone we współpracy z interesariuszami wewnętrznymi i zewnętrznymi. Wewnętrznym interesariuszem Wydziału jest szeroko pojęta społeczność akademicka, w tym przedstawiciele nauczycieli akademickich oraz studentów. Ich wkład w koncepcję kształcenia wynika głównie ze współpracy przedstawicieli tych gremiów z Komisją ds. Jakości Kształcenia i Radą Dydaktyczną kierunku oraz Kolegium Dziekańskim, opiekunami praktyk zawodowych, opiekunami roku, Samorządem Studenckim, kołami naukowymi i organizacjami studenckimi.

Głównymi interesariuszami zewnętrznymi Wydziału są pracodawcy i absolwenci kierunku pielęgniarstwo. Ich przedstawiciele są stałymi członkami Komisji ds. Jakości Kształcenia i Rady Dydaktycznej kierunku.

Interesariusze zewnętrzni reprezentujący podmioty lecznicze, z którymi Uczelnia podpisała umowy dotyczące kształcenia praktycznego oraz Okręgową Izbę Pielęgniarek i Położnych poprzez aktywny udział w posiedzeniach Rady Dydaktycznej kierunku uczestniczą w opiniowaniu programu studiów, ocenie kompetencji absolwentów i organizowaniu kształcenia praktycznego.

Jednym z aspektów strategicznych Uczelni, w tym również wizytowanego kierunku jest zacieśnianie współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym, tj. dostosowywanie programów oraz metod kształcenia do potrzeb rynku pracy poprzez stałą współpracę z pracodawcami.

Koncepcja i cele kształcenia uwzględniają nauczanie i uczenie się z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

Kierunkowe efekty uczenia się przypisane do poszczególnych grup zajęć i określonych przedmiotów są zgodne z koncepcją i celami kształcenia na kierunku pielęgniarstwo oraz profilem ogólnoakademickim kierunku studiów (studia drugiego stopnia).

Efekty uczenia się dla studiów drugiego stopnia uwzględniają uniwersalne charakterystyki 7 poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz wszystkie efekty uczenia się wskazane w standardzie kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu pielęgniarki, studia drugiego stopnia.

Efekty uczenia się są specyficzne i zgodne z aktualnym stanem wiedzy i jej zastosowaniami w zakresie dyscyplin: nauki o zdrowiu i nauki medyczne, do których Uczelnia przyporządkowała kierunek. Ponadto są zgodne z zakresem działalności naukowej Uczelni w tych dyscyplinach oraz ze stanem praktyki w obszarach pielęgniarstwa działalności zawodowej oraz zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku pielęgniarstwo. Efekty uczenia się uwzględniające kompetencje badawcze zostały w szczególności określone dla modułów zajęć obejmujących badania naukowe i rozwój praktyki pielęgniarstwa oraz zaawansowaną praktykę pielęgniarską, pozwalających na uwzględnienie aktualnie stosowanych w praktyce rozwiązań naukowych opartych na medycynie opartej na wiarygodnych i aktualnych danych naukowych Evidence Based Medicine i praktyce pielęgniarstwa Evidence Based Nurse Practice oraz tendencji rozwoju dziedziny nauk medycznych i nauk o zdrowiu.

Efekty te umożliwiają zdobycie przez studenta kompetencji badawczych i kompetencji społecznych właściwych dla zakresu pracy naukowej i podjęcia dalszego kształcenia w szkole doktorskiej.

Rekomenduje się doskonalenie koncepcji kształcenia na studiach drugiego stopnia na kierunku pielęgniarstwo poprzez poszerzenie zakresu badań naukowych służących rozwojowi praktyki zawodowej pielęgniarki i doskonaleniu jakości opieki nad pacjentem.

Efekty uczenia się uwzględniają umiejętności praktyczne, komunikowania się w języku obcym i kompetencje społeczne niezbędne w działalności zawodowej pielęgniarki właściwej dla wizytowanego kierunku studiów.

Zakładane efekty uczenia się na studiach drugiego stopnia zostały określone dla całego kierunku studiów i poszczególnych grup zajęć tj. nauki społeczne i humanistyczne, zaawansowana praktyka

pielęgniarska, badania naukowe i rozwój pielęgniarstwa, zajęcia uzupełniające efekty uczenia się/ przedmioty do wyboru.

Zgodnie z zapisami dyrektyw UE studia drugiego stopnia prowadzą do uzyskania kwalifikacji pielęgniarki opieki ogólnej, stąd zakładane przez Uczelnię efekty uczenia się na poziomie studiów drugiego stopnia na kierunku pielęgniarstwo prowadzą do uzyskania prawa wykonywania zawodu pielęgniarki (jeśli student nie wystąpił o to prawo po ukończeniu studiów pierwszego stopnia) oraz pozwalają na podjęcie pracy w tym zawodzie na obszarze Unii Europejskiej. Efekty uczenia się dla praktyk zawodowych umożliwiają osiągnięcie specjalistycznych umiejętności zawodowych i kompetencji społecznych wymaganych w pracy pielęgniarki. Efekty uczenia się przypisane do języka angielskiego na poziomie studiów drugiego stopnia umożliwiają osiągnięcie poziomu B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego.

Efekty uczenia się na kierunku pielęgniarstwo na studiach drugiego stopnia są możliwe do osiągnięcia i sformułowane w sposób zrozumiały, pozwalający na stworzenie systemu ich weryfikacji. System weryfikacji efektów uczenia się obejmuje poszczególne etapy realizacji procesu kształcenia. Cele i efekty uczenia się są zgodne z sylwetką absolwenta określoną w standardzie kształcenia oraz odpowiadają kompetencjom zawodowym magistra pielęgniarstwa.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 1 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Koncepcja i cele kształcenia są zgodne ze strategią Uczelni oraz polityką jakości, są związane z prowadzoną w Uczelni działalnością naukową w dyscyplinach nauki o zdrowiu i nauki medyczne, do których kierunku jest przyporządkowany, są zorientowane na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym w szczególności zawodowego rynku pracy oraz zostały określone we współpracy z interesariuszami wewnętrznymi i zewnętrznymi.

Efekty uczenia się na wizytowanym kierunku pielęgniarstwo na poziomie studiów drugiego stopnia są zgodne z koncepcją i celami kształcenia oraz profilem ogólnoakademickim, z 7 poziomem Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz są specyficzne i zgodne z aktualnym stanem wiedzy i jej zastosowaniami w zakresie dyscyplin, do których kierunku jest przyporządkowany. Uwzględniają w szczególności kompetencje badawcze, umiejętności praktyczne, komunikowania się w języku obcym i kompetencje społeczne niezbędne w działalności naukowej oraz zawodowej właściwej dla kierunku pielęgniarstwo oraz są możliwe do osiągnięcia i sformułowane w sposób zrozumiały, pozwalający na stworzenie systemu ich weryfikacji.

Efekty uczenia się na wizytowanym kierunku zawierają pełny zakres ogólnych i szczegółowych efektów uczenia się zawartych w standardzie kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu pielęgniarki na poziomie studiów drugiego stopnia.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

---

Zalecenia

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2

Treści programowe na studiach drugiego stopnia na kierunku pielęgniarstwo są zgodne z założonymi efektami uczenia się. Uwzględniają wiedzę i jej zastosowanie w zakresie dyscypliny nauki o zdrowiu oraz dyscypliny nauki medyczne. Uwzględniają normy i zasady oraz obecny stan praktyki obszaru działalności zawodowej pielęgniarki i zawodowego rynku pracy w zakresie świadczeń pielęgniarstkich oraz są zgodne z aktualnym stanem wiedzy i metodyki badań w dziedzinie nauk medycznych i nauk o zdrowiu – dyscyplinach nauki o zdrowiu oraz nauki medyczne, do których kierunek pielęgniarstwo studia drugiego stopnia został przyporządkowany. Treści programowe są zgodne również z zakresem działalności naukowej Wydziału Nauk o Zdrowiu Uczelni – Oddziału Pielęgniarstwa i Położnictwa. Treści programowe są kompleksowe i specyficzne dla zajęć tworzących program studiów, zapewniają uzyskanie efektów uczenia się, wynikających ze standardów kształcenia przygotowujących do wykonywania zawodu na poziomie studiów drugiego stopnia i umożliwiają podjęcie studiów w szkole doktorskiej. Treści kształcenia, np. dotyczące metodologii jako nauki, struktury procesu badawczego, organizacji badania naukowego oraz struktury publikacji odnoszą się do kierunkowych efektów uczenia się z grupy zajęć: badania naukowe i rozwój pielęgniarstwa.

Rekomenduje się szersze oparcie treści kształcenia na wynikach badań realizowanych przez nauczycieli i studentów.

Czas trwania studiów, obejmujący 4 semestry, nakład pracy mierzony łączną liczbą 120 punktów ECTS konieczny do ukończenia studiów, jak również nakład pracy niezbędny do osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć lub grup zajęć są poprawnie oszacowane i zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.

Liczba godzin zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów określona w programie studiów łącznie oraz dla poszczególnych zajęć zapewnia osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, a ich wymiar odpowiada wymaganiom określonym w standardzie.

Sekwencja zajęć oraz dobór form zajęć i proporcje liczby godzin zajęć realizowanych w poszczególnych formach zapewniają osiągnięcie przez studentów wszystkich efektów uczenia się.

Program studiów zawierawymagane proporcje zajęć teoretycznych i praktycznych, a ich usytuowanie w poszczególnych etapach kształcenia umożliwiają osiągnięcie założonych efektów uczenia się i uzyskanie wymaganej struktury kwalifikacji absolwenta. Na studiach II stopnia kształcenie praktyczne jest realizowane w formie ćwiczeń oraz praktyk zawodowych. Program studiów obejmuje grupy zajęć:

- A. Nauki społeczne i humanistyczne (285 godzin, 25 ECTS);
- B. Zaawansowana praktyka pielęgniarstwa (510 godzin, 40 ECTS);
- C. Badania naukowe i rozwój praktyki pielęgniarstkiej (180 godzin, 16 ECTS);
- D. Praktyki zawodowe (200 godzin, 10 ECTS).

Grupy zajęć, w ramach których studenci studiów drugiego stopnia kierunku pielęgniarstwo osiągają szczegółowe efekty uczenia się zostały zaplanowane w wymaganym wymiarze punktów ECTS dla poszczególnych grup zajęć A, B i C zgodnie z wytycznymi standardu kształcenia na kierunku pielęgniarstwo.

W ramach godzin do dyspozycji uczelni realizowane są zajęcia obowiązkowe oraz zajęcia do wyboru. Zajęcia do wyboru stanowią nie mniej niż 5% liczby punktów ECTS tj. 9 ECTS (7,5 % ECTS). Program studiów drugiego stopnia umożliwia studentom będącym absolwentami studiów pierwszego stopnia, którzy rozpoczęli kształcenie przed rokiem akademickim 2016/2017 i nie ukończyli kursu specjalistycznego, o którym mowa w art. 15a ust. 2 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o zawodach pielęgniarstwa i położnej, osiągnięcie szczegółowych efektów uczenia się określonych dla studiów pierwszego stopnia w zakresie wystawiania recept na leki, środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego i wyroby medyczne, niezbędne do kontynuacji leczenia w ramach realizacji zleceń lekarskich.

Program studiów uwzględnia zajęcia/grupy zajęć odpowiadające poszczególnym obszarom działalności naukowej w dyscyplinach nauki o zdrowiu i nauki medyczne, do których jest przyporządkowany kierunek pielęgniarstwo.

Sumaryczny wskaźnik punktów ECTS zajęć związanych z prowadzoną na Wydziale Nauk o Zdrowiu Uniwersytetu Medycznego w Łodzi działalnością naukową stanowi więcej niż 50% liczby punktów ECTS. Plan zajęć obejmuje zajęcia poświęcone kształceniu w zakresie znajomości jednego języka obcego. Język angielski (90 godzin) jest realizowany na poziomie biegłości B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego, który jest sprofilowany zawodowo (6 ECTS).

Metody kształcenia wykorzystywane na kierunku pielęgniarstwo są różnorodne, specyficzne oraz zapewniają osiągnięcie wszystkich efektów uczenia się. Do metod kształcenia stosowanych na Uczelni należą: metody podające: pogadanka, dyskusja, wykład informacyjny, opis, prelekcja, odczyt, opowiadanie, praca z tekstem; metody programowane: z użyciem komputera, metody problemowe, metody aktywizujące: metoda przypadków, metoda projektów, metoda sytuacyjna, symulacje, seminarium, dyskusja dydaktyczna, metody praktyczne: pokaz, instruktaż, seminarium, symulacja medyczna, wykonywanie świadczeń zdrowotnych w naturalnym środowisku.

Stosowane metody kształcenia obejmują aktywizujące formy pracy ze studentem oraz motywują go do samodzielnego planowania opieki specjalistycznej nad kobietą w różnych okresach jej życia. Wśród aktywizujących metod stosuje się m. in. dyskusję problemową, indywidualne studium przypadku, referaty, prezentacje multimedialne, burzę mózgów, dyskusje – analityczne i krytyczne.

W doborze metod kształcenia są uwzględniane najnowsze osiągnięcia dydaktyki akademickiej, np.. Symulacja medyczna a w nauczaniu i uczeniu się stosowane są odpowiednio dobrane środki i narzędzia dydaktyczne wspomagające osiąganie przez studentów efektów uczenia się oraz dostępne narzędzia zapewniające osiąganie przez studentów efektów uczenia się.

Na kierunku pielęgniarstwo stosowane są w większości metody problemowe i stymulujące, dzięki którym studenci nabywają umiejętności samodzielnego uczenia się.

Stosowane metody integrują wiedzę z różnych dziedzin, uczą myślenia problemowego i praktycznego rozwiązywania problemów, sprawnego podejmowania decyzji, samodzielnego zajmowania stanowiska, krytycznego myślenia zawodowego.

Stosowane metody kształcenia uczą wartościowania i prawidłowej oceny, a także dają możliwość wnioskowania w motywy postępowania innych. Pozwalają także na rozpoznawanie indywidualnych potrzeb studentów. Wykorzystywane metody umożliwiają osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, niezbędnych na rynku pracy, właściwych dla uzyskania tytułu magistra pielęgniarstwa.

Metody kształcenia umożliwiają przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej w zakresie dyscyplin, do których kierunek jest przyporządkowany (tj. dyscyplin: nauki o zdrowiu i nauki medyczne) lub udział w tej działalności, stosowanie właściwych metod i narzędzi, w tym zaawansowanych technik

informacyjno-komunikacyjnych. Metody kształcenia wykorzystywane w tym zakresie w procesie nauczania są różnorodne, dostosowane do specyfiki zajęć i zorientowane na studenta. W grupie zajęć związanych z działalnością naukową w zakresie dziedziny nauk medycznych i nauk o zdrowiu, do której przyporządkowano kierunek pielęgniarstwo wykorzystywane są metody kształcenia aktywizujące studentów do samodzielnej pracy badawczej i prowadzenia działalności naukowej w zakresie dyscyplin nauki o zdrowiu oraz nauki medyczne. Wykorzystywane są m.in. dyskusje problemowe, burza mózgów, indywidualne studium przypadku, konwersatorium, analiza tekstów z dyskusją, praca w grupach, dyskusje analityczne i krytyczne. Kompleksowość i różnorodność metod kształcenia i narzędzi, w tym technik informacyjno-komunikacyjnych umożliwiają przygotowanie studentów kierunku pielęgniarstwo do prowadzenia działalności naukowej lub udział w działalności naukowej z zakresu opieki specjalistycznej w pielęgniarstwie, geriatrici, a także dziedzin pokrewnych. Studenci biorą udział w badaniach naukowych na kierunku pielęgniarstwo.

Kompetencje badawcze osiągnięte przez studentów na poziomie studiów drugiego stopnia obejmują: wskazywanie kierunków i zakresu badań naukowych w pielęgniarstwie; planowanie i przeprowadzanie badań naukowych; prezentowanie i interpretowanie ich wyników oraz odnoszenie ich do aktualnego stanu wiedzy; przygotowywanie bazy danych do obliczeń statystycznych; dobór i stosowanie testów statystycznych; korzystanie ze specjalistycznej literatury naukowej krajowej i zagranicznej, naukowych baz danych oraz informacji i danych przekazywanych przez międzynarodowe organizacje i stowarzyszenia pielęgniarstwa; wykorzystywanie wyników badań naukowych w zakresie opieki pielęgniarstwa niezbędnych do podjęcia właściwej decyzji w praktyce zawodowej; przygotowywanie rekomendacji w zakresie opieki położniczej w oparciu o wyniki badań naukowych.

Metody kształcenia związane z nabywaniem umiejętności posługiwania się językiem obcym umożliwiają uzyskanie kompetencji w zakresie opanowania języka angielskiego na poziomie B2+.

Na kierunku pielęgniarstwo studia drugiego stopnia, prowadzone są zajęcia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, zgodnie z wymaganiami określonymi w standardach kształcenia. Uczelnia wykorzystuje platformę Moodle do udostępniania materiałów merytorycznych / dydaktycznych studentom oraz narzędzia do komunikacji synchronicznej oraz asynchronicznej (Microsoft Teams, BigBlueButton i Moodle).

Metody kształcenia umożliwiają dostosowanie procesu uczenia się, także z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, do zróżnicowanych potrzeb grupowych i indywidualnych studentów, w tym potrzeb studentów z niepełnosprawnością, jak również realizowanie indywidualnych ścieżek kształcenia.

Efekty uczenia się zakładane dla praktyk zawodowych są zgodne z efektami uczenia się przypisanymi do pozostałych zajęć. Treści programowe określone dla praktyk zawodowych, ich wymiar godzinowy i przyporządkowana im liczba punktów ECTS są zgodne ze standardami kształcenia dla studiów drugiego stopnia.

Umieszczenie praktyk w planie studiów, jak również dobór miejsc odbywania praktyk zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Kształcenie praktyczne na kierunku pielęgniarstwo, obejmujące praktyki zawodowe realizowane jest w podmiotach leczniczych, które spełniają określone przez Uczelnię kryteria doboru, i z którymi Uczelnia zawarła w większości umowy na czas nieokreślony. Praktyki zawodowe odbywają się w podmiotach wykonujących działalność leczniczą, z którymi Uczelnia zawarła umowy lub porozumienia.

Metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się zakładanych dla praktyk, a także sposób dokumentowania przebiegu praktyk i realizowanych w ich trakcie zadań są trafnie dobrane i umożliwiają skuteczne sprawdzenie i ocenę stopnia osiągnięcia efektów uczenia się przez

studentów. Metody weryfikacji i oceny osiągniętych efektów uczenia się obejmują analizę planu praktyki zawodowej, obecności studenta na praktyce zawodowej, karty opracowanego przez studenta procesu pielęgnowania oraz opinia opiekuna praktyk.

Ocena osiągnięcia efektów uczenia się przez studenta dokonywana jest odpowiednio przez nauczyciela – opiekuna praktyk w podmiocie leczniczym, opiekuna tych form zajęć na poziomie przedmiotu, w ramach którego odbywają praktyki zawodowe. Ocena jest kompleksowa, odnosi się do każdego z zakładanych efektów uczenia się uwzględnionych w dzienniku kształcenia zawodowego, zawierającym wykaz efektów uczenia się w zakresie umiejętności do zaliczenia podczas realizacji kształcenia praktycznego.

Kompetencje i doświadczenie oraz kwalifikacje opiekunów praktyk zawodowych oraz ich liczba umożliwiają prawidłową realizację tych form zajęć dydaktycznych na studiach drugiego stopnia. Opiekunem praktyk zawodowych jest osoba spełniająca określone przez Uczelnię kryteria doboru opiekuna do prowadzenia praktyk zawodowych zgodne z obowiązującymi standardami kształcenia na kierunku pielęgniarstwo.

Infrastruktura i wyposażenie miejsc odbywania praktyk zawodowych są zgodne z potrzebami procesu nauczania i uczenia się, umożliwiają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się oraz prawidłową realizację zajęć praktycznych i praktyk zawodowych. Efekty uczenia się zakładane dla praktyk są zgodne z efektami uczenia się przypisanymi do pozostałych zajęć wynikających ze standardów kształcenia.

Organizacja praktyk zawodowych oraz nadzór nad ich realizacją odbywa się w oparciu o formalnie przyjęte i opublikowane zasady przebiegu kształcenia praktycznego oraz procedurę organizacji studenckich praktyk zawodowych, obejmujące wskazanie osób odpowiedzialnych za organizację i nadzór nad tymi formami zajęć dydaktycznych na wizytowanym kierunku studiów. Określone zostały zadania i zakres odpowiedzialności osób odpowiedzialnych za nadzór nad praktykami zawodowymi. Ponadto określono kryteria, które muszą spełnić placówki, w których studenci odbywają zajęcia praktyczne i praktyki zawodowe oraz reguły ich zatwierdzania, a także procedury potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w miejscu odbywania zajęć praktycznych i praktyk zawodowych, ich adekwatność w zakresie odpowiadającym efektom uczenia się dla zajęć praktycznych i praktyk zawodowych.

Określono również reguły przeprowadzania hospitacji praktyk zawodowych, zadania opiekunów praktyk zawodowych w miejscu ich odbywania oraz zakres współpracy osób nadzorujących kształcenie praktyczne z opiekunami praktyk.

Uczelnia zapewnia miejsca praktyk zawodowych dla studentów kierunku pielęgniarstwo. Praktyki zawodowe odbywają się w miejscach wskazanych przez Uczelnię lub indywidualnie wskazanych przez studenta. W przypadku samodzielnego wskazania przez studenta miejsca odbywania praktyki zawodowej osoba sprawująca nadzór nad praktykami zatwierdza to miejsce w oparciu o procedury wyboru miejsc praktyk. Procedury te są z góry określone i mają formalnie przyjęte kryteria jakościowe. Program kształcenia praktycznego, organizacja i realizacja kształcenia praktycznego, w tym osoby nadzorujące przebieg praktyk zawodowych oraz opiekunowie praktyk zawodowych, efekty uczenia się osiągane na praktykach zawodowych są systematycznie oceniane. Ocena dokonywana jest również z udziałem studentów. Wyniki ocen są wykorzystywane w doskonaleniu programu i realizacji kształcenia praktycznego (np. w doborze miejsc kształcenia praktycznego, opiekunów praktyk).

Czas przeznaczony na sprawdzanie i ocenę efektów uczenia się pozwala na weryfikację wszystkich efektów uczenia się oraz na dostarczenie studentom informacji zwrotnej o uzyskanych efektach.

Organizacja procesu nauczania i uczenia się na wizytowanym kierunku studiów jest zgodna z regułami i wymaganiami w zakresie sposobu organizacji kształcenia zawartymi w standardach kształcenia.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 2 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Treści programowe są zgodne z efektami uczenia się oraz uwzględniają w szczególności aktualny stan wiedzy i metodyki badań w dyscyplinach, do których jest przyporządkowany kierunek, jak również wyniki działalności naukowej Uczelni w tych dyscyplinach oraz są kompleksowe i specyficzne dla zajęć tworzących program studiów i zapewniają uzyskanie wszystkich efektów uczenia się, a także obejmują pełny zakres treści programowych zawartych w standardach kształcenia dla kierunku pielęgniarstwo. Plany studiów na wizytowanym kierunku studiów przygotowującego do wykonywania zawodu pielęgniarki, są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardzie kształcenia przygotowującym do wykonywania zawodu pielęgniarki na poziomie studiów drugiego stopnia, w zakresie czasu trwania studiów, nakładu pracy mierzonego łączną liczbą punktów ECTS konieczną do ukończenia studiów, jak również nakładu pracy niezbędnej do osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć, sekwencji zajęć, a także pod względem doboru form zajęć i proporcji liczby godzin zajęć realizowanych w poszczególnych grupach zajęć.

Metody kształcenia są zorientowane na studentów, motywują ich do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się oraz umożliwiają studentom osiągnięcie efektów uczenia się, w tym w szczególności umożliwiają przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności.

Metody kształcenia są różnorodne, specyficzne i zapewniają osiągnięcie przez studentów wszystkich efektów uczenia się, a w nauczaniu i uczeniu się są stosowane właściwie dobrane środki i narzędzia dydaktyczne wspomagające osiąganie przez studentów efektów uczenia się, stymulują studentów do samodzielności i pełnienia aktywnej roli w procesie uczenia się. Zapewniają przygotowanie do działalności zawodowej, w sposób umożliwiający wykonywanie czynności praktycznych przez studentów, stosowanie właściwych metod i narzędzi, w tym zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku. Umożliwiają uzyskanie kompetencji w zakresie opanowania języka obcego – języka angielskiego na poziomie B2+. Metody i techniki kształcenia na odległość są wykorzystywane na wizytowanym kierunku studiów w zakresie wynikającym z aktualnej sytuacji epidemiologicznej – zgodnie z wymaganiami określonymi w standardach kształcenia.

Efekty uczenia się zakładane dla kształcenia praktycznego – praktyk zawodowych są zgodne z efektami uczenia się przypisanymi do pozostałych zajęć lub grup zajęć. Treści programowe określone dla praktyk, wymiar praktyk zgodny z wymaganiami i przyporządkowana im liczba punktów ECTS, a także umiejscowienie praktyk w planie studiów, jak również dobór miejsc odbywania praktyk, sposoby dokumentowania przebiegu praktyk, kompetencje, doświadczenie i kwalifikacje opiekunów praktyk oraz infrastruktura i wyposażenie miejsc odbywania praktyk zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się oraz są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardzie kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu pielęgniarki.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

---

Zalecenia

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3

W Uczelni obowiązuje elektroniczny system rekrutacji kandydatów na studia. Warunki i tryb rekrutacji na dany rok akademicki oraz formy studiów i limity przyjęć na poszczególnych kierunkach, w tym na kierunek pielęgniarstwo regulowane są Uchwałami Senatu Uniwersytetu Medycznego w Łodzi są publicznie dostępne.

Warunki rekrutacji na studia, kryteria kwalifikacji i procedury rekrutacyjne są przejrzyste i selektywne oraz umożliwiają dobór kandydatów posiadających wstępną wiedzę i umiejętności na poziomie niezbędnym do osiągnięcia efektów uczenia się.

Ustalone w Uczelni warunki rekrutacji są bezstronne i zapewniają kandydatom równe szanse w podjęciu studiów na kierunku pielęgniarstwo.

Podstawą przyjęcia na studia drugiego stopnia na kierunek pielęgniarstwo jest posiadanie dyplomu ukończenia studiów I stopnia na kierunku pielęgniarstwo oraz zdany egzamin testowy z pielęgniarstwa. Wynik egzaminu przeliczany jest na punkty, na podstawie których tworzona jest lista rankingowa i przyjęcie na studia następuje w ramach limitu miejsc ustalonego przez Senat Uczelni.

Informacje dla kandydatów dotyczące rekrutacji dostępne są na głównej stronie internetowej Uczelni. Na Uczelni istnieje możliwość przeniesienia się z innej uczelni (tylko w obrębie tego samego kierunku oraz wyłącznie w ramach tego samego trybu studiowania), w tym także zagranicznej na podstawie wydanej przez Dziekana Wydziału zgody oraz w trybie potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów, jednak ten tryb nie dotyczy ocenianego kierunku studiów pielęgniarstwo.

Warunki i procedury uznawania efektów uczenia się uzyskanych w innej uczelni zapewniają możliwość identyfikacji efektów uczenia się oraz oceny ich adekwatności w zakresie odpowiadającym efektom uczenia się określonym w programie studiów na kierunku pielęgniarstwo. Podejmując decyzję o przeniesieniu zajęć, uwzględnia się efekty uczenia się uzyskane w innej jednostce organizacyjnej. Warunkiem przeniesienia zajęć zaliczonych w innej jednostce organizacyjnej jest stwierdzenie zbieżności uzyskanych efektów uczenia – zgodności z obowiązującym standardem kształcenia.

Weryfikacja końcowa efektów uczenia się przeprowadzana jest na etapie egzaminu dyplomowego, magisterskiego, sprawdzającego wiedzę i umiejętności praktyczne. Zasady dyplomowania na kierunku pielęgniarstwo na poziomie studiów drugiego stopnia określa regulamin egzaminu dyplomowego.

Egzamin dyplomowy na poziomie studiów drugiego stopnia weryfikuje poziom osiągnięcia efektów uczenia się z całego toku studiów i jest realizowany w formie testu. Studenci, po zdaniu egzaminu dyplomowego przystępują do obrony pracy dyplomowej. W Uczelni opracowano wytyczne dotyczące

wymogów, jakie powinny spełniać prace dyplomowe na poziomie studiów drugiego stopnia, zgodnie z którymi praca magisterska może mieć wyłącznie charakter badawczej.

Proces dyplomowania objęty jest procedurą antyplagiatową – Jednolitego Systemu Antyplagiatowego (JSA). Zasady weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość zostały określone zarządzeniem Rektora. Ogólne zasady weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie uczenia się, zapewniają bezstronność, rzetelność i przejrzystość procesu weryfikacji oraz wiarygodność i porównywalność ocen. W kartach przedmiotów zamieszczone są szczegółowe i obiektywne kryteria oceny w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych.

Metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się stosowane w procesie nauczania i uczenia się z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość gwarantują identyfikację studenta i bezpieczeństwo danych dotyczących studentów.

Na kierunku pielęgniarstwo na poziomie studiów drugiego stopnia weryfikacja osiągania zakładanych efektów uczenia się dotyczy wszystkich form zajęć w ramach poszczególnych modułów, praktyk zawodowych, przygotowania pracy dyplomowej oraz egzaminu dyplomowego.

Ogólne zasady weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie uczenia się zapewniają w większości bezstronność, rzetelność i przejrzystość procesu weryfikacji oraz wiarygodność i porównywalność ocen. W sylabusach / przewodnikach dydaktycznych do przedmiotów zamieszczone są szczegółowe i obiektywne kryteria oceny w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Na podkreślenie zasługuje fakt stosowania wszechstronnych i adekwatnych do specyfiki efektów uczenia się metod ich weryfikacji, a także standaryzacja wymagań i oceniania oraz transparentność systemu weryfikacji efektów uczenia się.

Weryfikacja osiągnięcia założonych efektów uczenia się przebiega w etapach obejmujących weryfikację bieżącą, cząstkową i końcową. Stosowane są różne metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się.

Weryfikacja skuteczności osiągania zakładanych efektów uczenia się odbywa się przede wszystkim na poziomie poszczególnych zajęć i opiera się na zróżnicowanych metodach ocen formujących i podsumowujących, adekwatnych do modułów, których dotyczą efekty uczenia się.

W odniesieniu do wiedzy, głównym sposobem weryfikacji efektów uczenia się są sprawdziany, egzaminy ustne (na bazie przygotowanych zestawów pytań) i pisemne, testy (jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru, uzupełnień, wielokrotnej odpowiedzi, wyboru Tak/Nie i dopasowania odpowiedzi), eseje, pisemne prace etapowe (referaty, prezentacje, projekty, eseje, dokumentacja procesu pielęgnowania, raporty pielęgniarstwa, konspekty edukacji zdrowotnej i scenariusze do zajęć – prace zaliczeniowe z przedmiotu), raporty, zadania oraz projekty wykonane przez studentów w ramach godzin samokształceniowych. W odniesieniu do umiejętności – dominują sprawdziany umiejętności praktycznych, bezpośrednia obserwacja studenta podczas wykonywania zadań, prezentacje, symulacje, projekty, prace praktyczne, sprawdziany praktyczne realizowane w pracowni umiejętności pielęgniarstwa i placówkach ochrony zdrowia (wykonywanie czynności pielęgnacyjnych i instrumentalnych). Weryfikacja efektów uczenia się w kategorii kompetencji społecznych odbywa się poprzez: autoprezentacje, ćwiczenia warsztatowe, obserwacje przez nauczyciela akademickiego i innych studentów (ocena 360°), pracę w grupie, projekty i dyskusje.

Potwierdzeniem stosowania obiektywnych i różnorodnych metod weryfikacji efektów uczenia się na studiach drugiego stopnia są prace etapowe i prace dyplomowe, które poddano ocenie. Chociaż nie wszystkie prace etapowe miały opracowane kryteria oceny, jednak określony zakres oceny był zgodny z ustalonymi w zajęciach efektami uczenia się i pozwalał na pełną weryfikację ich osiągnięcia. Tematyka

prac dyplomowych realizowanych na kierunku pielęgniarstwo jest ściśle związana z efektami uczenia się określonymi dla kierunku i poziomu kształcenia. Są to głównie prace o charakterze pracy badawczej. Ocenione prace dyplomowe pozwalały na ocenę efektów uczenia się osiąganych podczas studiów.

Ogólne zasady weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie uczenia się określają zasady przekazywania studentom informacji zwrotnej dotyczącej stopnia osiągnięcia efektów uczenia się na każdym etapie studiów oraz na ich zakończenie.

Ogólne zasady weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie uczenia się określają zasady postępowania w sytuacjach konfliktowych związanych z weryfikacją i oceną efektów uczenia się oraz sposoby zapobiegania i reagowania na zachowania nieetyczne i niezgodne z prawem.

Sposoby weryfikacji osiągniętych efektów uczenia się są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia.

Metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie uczenia się umożliwiają sprawdzenie i ocenę kompetencji badacza – przygotowania do prowadzenia działalności naukowej, a także udziału w tej działalności oraz opanowania umiejętności praktycznych i przygotowania do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku pielęgniarstwo.

Przyjęte zróżnicowane metody oceny osiągnięcia efektów uczenia się zarówno w zakresie wiedzy i umiejętności umożliwiają sprawdzenie nie tylko specyficznych umiejętności i wiedzy niezbędnej do pełnienia roli zawodowej na wyższym poziomie, ale także ocenę stopnia przygotowania studenta do prowadzenia działalności naukowej lub udziału w tej działalności. Metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie uczenia się umożliwiają sprawdzenie i ocenę opanowania języka obcego – języka angielskiego sprofilowanego zawodowo na poziomie B2+. Uczelnia prowadzi również analizę losów absolwentów na rynku pracy. Monitorowaniem losu absolwentów zajmuje się Akademickie Biuro Karier.

Rodzaj, forma, tematyka i metodyka prac egzaminacyjnych, prac etapowych (procesy pielęgnowania) oraz stawianych im wymagań są dostosowane do poziomu studiów drugiego stopnia kierunku pielęgniarstwo i profilu ogólnoakademickiego oraz efektów uczenia się są zgodne z obowiązującymi standardami kształcenia na wizytowanym kierunku studiów.

Na kierunku pielęgniarstwo powstają prace etapowe (esej, raport, opis przypadku), naukowe (przeglądowe, oryginalne) i prace dyplomowe magisterskie (badawcze). Zainteresowania badawcze i naukowe obejmują zagadnienia profilaktyki chorób, sposobu i metody ich leczenia oraz wpływu różnych czynników społecznych, ekonomicznych, medycznych i psychologicznych na stan zdrowia różnych grup społecznych. Analiza badawcza ukierunkowana jest także na zdrowie człowieka w różnych okresach życia. W ramach działalności naukowej prowadzone są badania obejmujące, np.: zagrożenia zdrowotne, jakość życia w różnych stanach klinicznych, wydolność funkcjonalną, wypalenie zawodowe, kompetencje zawodowe, zarządzanie w pielęgniarstwie, jakość opieki pielęgniarskiej.

Prace naukowe i prace dyplomowe powstają jako indywidualne prace o charakterze analitycznym i syntetycznym. Podczas właściwych zajęć/ modułów studenci uczą się wyszukiwania informacji naukowej, weryfikacji źródeł, metodyki przygotowania tekstu naukowego, zasad redagowania i edycji. Dokonują wyboru zagadnienia badawczego, określają cel i zakres prowadzonych badań, ustalają kryteria włączenia do badania, metodologię badań. Przygotowują plan pracy. Opiekun pracy na bieżąco dokonuje weryfikacji i nadzoru prowadzonych badań. Końcowym etapem jest redakcja i edycja tekstu naukowego.

Prace dyplomowe są rodzajem prac naukowych, których naukowy charakter opiera się głównie na eksplikacji przedmiotu badania – problemu badawczego, sformułowaniu celów, tez (ewentualnie hipotez), doborze metod i procedur badawczych zezwalających na realizację celów pracy, umiejętności zaprezentowania istniejącej już wiedzy (literatury), własnych obserwacji, refleksji poznawczych, jak również umiejętności rozwiązania problemu badawczego poprzez logiczny dyskurs, poprawnej interpretacji wyników, wyciągnięcie odpowiednich wniosków.

W pracach, najczęściej wykorzystywanymi metodami/technikami badawczymi są: metoda sondażu diagnostycznego, metoda analizy i krytyki piśmiennictwa, obserwacja, metody statystyczne, ankietowanie z zastosowaniem odpowiednich przedmiotów, urządzeń technicznych lub aparatury pomiarowej, jako narzędzi badawczych.

Weryfikacja osiągnięcia przez studentów kompetencji związanych z prowadzeniem działalności naukowej odbywa się poprzez ocenę przygotowania strony merytorycznej i formalnej pracy oraz w trakcie jej obrony i egzaminu dyplomowego.

Rodzaj, forma, tematyka i metodyka prac egzaminacyjnych, prac etapowych, a także prac dyplomowych ma związek z wiedzą z zakresu dyscyplin nauki o zdrowiu i nauki medyczne, a także praktyki w obszarach działalności zawodowej i gospodarczej położnych oraz zawodowego rynku pracy – właściwych dla kierunku pielęgniarstwo.

Rekomenduje się doskonalenie jakości prac dyplomowych, głównie w zakresie ich metodyki.

Studenci studiów drugiego stopnia kierunku pielęgniarstwo są autorami lub współautorami publikacji naukowych w punktowanych czasopismach krajowych oraz monografiach.

Studenci kierunku podobnie, jak i nauczyciele uczestniczą w konferencjach naukowych i szkoleniach zawodowych organizowanych przez Uczelnię i inne podmioty. Biorą aktywny udział w akcjach promujących kierunek, zawód pielęgniarki i zdrowie społeczności lokalnej, organizowanych przez Uczelnię, Narodowy Fundusz Zdrowia, Okręgową Izbę Pielęgniarek i Położnych lub inną jednostkę, która zwróci się do Władz Uczelni z prośbą o pomoc w organizowaniu inicjatyw na rzecz ochrony zdrowia społeczności lokalnej

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 3 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Warunki rekrutacji na studia są przejrzyste i selektywne, umożliwiają dobór kandydatów posiadających wstępną wiedzę i umiejętności na poziomie niezbędnym do osiągnięcia efektów uczenia się oraz są bezstronne i zapewniają kandydatom równe szanse w podjęciu studiów na kierunku pielęgniarstwo.

Ogólne zasady weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie uczenia się: umożliwiają równe traktowanie studentów w procesie weryfikacji oceniania efektów uczenia się, zapewniają bezstronność, rzetelność i przejrzystość procesu weryfikacji oraz wiarygodność i porównywalność ocen.

Metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie uczenia się zapewniają skuteczną weryfikację i ocenę stopnia osiągnięcia wszystkich efektów uczenia się oraz umożliwiają sprawdzenie opanowania umiejętności praktycznych i przygotowania do prowadzenia działalności zawodowej położnej oraz w szczególności przygotowania do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności. Umożliwiają również sprawdzenie i ocenę opanowania języka obcego – języka angielskiego poziomie B2+. Sposoby weryfikacji osiągniętych

efektów uczenia się są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardzie kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu pielęgniarstwa na poziomie studiów drugiego stopnia. Efekty uczenia się osiągnięte przez studentów są uwidocznione w postaci prac etapowych i egzaminacyjnych oraz prac dyplomowych i dzienników praktyk, a także są monitorowane poprzez prowadzenie analiz pozycji absolwentów na rynku pracy lub kierunków ich dalszej edukacji.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

---

Zalecenia

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4

Kadra dydaktyczno-naukowa, prowadząca zajęcia na kierunku pielęgniarstwo (studia II stopnia) posiada dorobek naukowy, doświadczenie zawodowe związane z wykonywaniem zawodu pielęgniarstwa i działalnością dydaktyczną, adekwatną do realizowanego programu i zakładanych efektów uczenia się. Nauczyciele akademicki prowadzący zajęcia z przedmiotów specjalistycznych posiadają aktualne prawo wykonywania zawodu.

Zajęcia na kierunku pielęgniarstwo (studia II stopnia) prowadzą ogółem 33 osoby, w tym 7 samodzielnych nauczycieli akademickich, tj. 3 osoby z tytułem profesora i 4 osoby ze stopniem doktora habilitowanego oraz 13 osób ze stopniem doktora, a także 13 osób z tytułem zawodowym magistra, z czego Uczelnia stanowi podstawowe miejsce pracy dla wszystkich osób. Uczelnia na ocenianym kierunku studiów nie zatrudnia osób na podstawie umów cywilnoprawnych, jednak ma opracowane zasady i szczegółowe kryteria doboru tej grupy osób do prowadzenia zajęć.

Zdecydowaną większość nauczycieli ze stopniem naukowym doktora oraz tytułem zawodowym magistra stanowią osoby wykonujące zawód pielęgniarstwa.

Struktura kwalifikacji (posiadane tytuły zawodowe, stopnie i tytuły naukowe) oraz liczebność kadry w stosunku do liczby studentów umożliwiają prawidłową realizację zajęć. Nauczyciele akademicki legitymują się odpowiednimi kwalifikacjami dydaktycznymi wynikającymi z posiadanego wykształcenia, dorobku naukowego czy wieloletniego doświadczenia zawodowego w prowadzeniu zajęć dydaktycznych o takiej samej tematyce w Uniwersytecie Medycznym w Łodzi lub innych uczelniach wyższych. Znaczny odsetek pracowników posiada dodatkowe uprawnienia pedagogiczne do prowadzenia zajęć dydaktycznych ze studentami, a także posiada zaświadczenia o ukończeniu studiów podyplomowych, kursów specjalizacyjnych, a także ukończonych specjalizacjach, które są zbieżne z realizowaną tematyką zajęć na kierunku pielęgniarstwo w Uniwersytecie Medycznym w Łodzi. Ponadto, wielu pracowników charakteryzuje się bogatym doświadczeniem naukowym w zakresie dyscypliny nauki o zdrowiu (recenzowane publikacje w krajowych i zagranicznych czasopismach naukowych).

Reasumując, nauczyciele akademicy oraz inne osoby prowadzące zajęcia związane z określoną dyscypliną w ramach toku studiów (tj. dyscypliną nauki o zdrowiu jako dyscypliną wiodącą oraz dyscypliną nauki medyczne jako drugą dyscypliną naukową), posiadają aktualny i udokumentowany dorobek naukowy w zakresie tych dyscyplin i doświadczenie zawodowe, w obszarach działalności zawodowej właściwych dla kierunku pielęgniarstwo, umożliwiające prawidłową realizację zajęć, w tym nabywanie przez studentów umiejętności badawczych. Obciążenie godzinowe poszczególnych nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia umożliwia prawidłową realizację zajęć. Kwalifikacje i kompetencje oraz doświadczenie osób prowadzących kształcenie są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardzie kształcenia przygotowującym do wykonywania zawodu pielęgniarki.

Obsada zajęć dydaktycznych jest prowadzona z uwagi na główny cel, jakim jest wysoki poziom nauczania. Dobór nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia jest transparentny, adekwatny do potrzeb związanych z prawidłową realizacją zajęć oraz uwzględnia w szczególności ich dorobek naukowy i doświadczenie oraz osiągnięcia dydaktyczne. Zajęcia związane z prowadzeniem badań naukowych uwzględnione w planie studiów są prowadzone przez kadrę, z której zdecydowana większość posiada bogaty dorobek naukowy, związany z problematyką tych zajęć.

Zespół oceniający PKA stwierdził prawidłową obsadę zajęć dydaktycznych w zdecydowanej większości przypadków. Zespół oceniający PKA stwierdził nieprawidłową obsadę zajęć w dwóch przypadkach – przedmioty *zarządzanie w pielęgniarstwie* oraz *opieka i edukacja terapeutyczna w chorobach przewlekłych, w tym: leczenie nerkozastępcze* prowadzone są przez mgr pielęgniarstwa, którzy nie posiadają odpowiednich kompetencji formalnych do prowadzenia tych zajęć. Rekomenduje się jak najszybsze dokonanie korekty obsady zajęć dydaktycznych z ww. przedmiotów. Kwalifikacje zawodowe, zakres i doświadczenie badawcze, staż pracy w zawodzie nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia ze studentami w ramach pozostałych modułów zajęć są zgodne z efektami uczenia się oraz treściami tych modułów zajęć.

Nauczyciele akademicy są oceniani przez studentów w zakresie wypełniania obowiązków związanych z kształceniem przy użyciu elektronicznych kwestionariuszy. Nauczyciele akademicy są także oceniani przez innych nauczycieli, np. w formie hospitacji zajęć. Przewodniczący WZZJK określa harmonogram hospitacji zajęć obejmujący zajęcia dydaktyczne prowadzone przez nauczycieli akademickich zatrudnionych w oparciu o umowę o pracę oraz umowę cywilnoprawną w Uczelni i prowadzące zajęcia dydaktyczne na Wydziale. Hospitacje są zapowiedziane i przeprowadza się je w trakcie zaplanowanych zajęć dydaktycznych. Hospitacje zajęć dydaktycznych są prowadzone u nauczycieli akademickich ze stażem pracy krótszym niż 5 lat oraz doktorantów - przynajmniej raz w roku akademickim, zaś wśród nauczycieli ze stażem pracy dłuższym niż 5 lat - w przypadku wystąpienia sytuacji szczególnie niepokojących oraz na własną prośbę nauczyciela akademickiego. Zespół oceniający PKA rekomenduje prowadzenie regularnych hospitacji wśród wszystkich nauczycieli akademickich, w tym również ze stażem pracy powyżej 5 lat.

W roku akademickim 2020/2021 na kierunku pielęgniarstwo zrealizowano 24 hospitacje zajęć dydaktycznych na studiach II stopnia, w ramach których nie stwierdzono nieprawidłowości w przebiegu zajęć oraz potwierdzono merytoryczne przygotowanie wykładowców. W roku akademickim 2021/2022 zaplanowano 20 hospitacji zajęć dydaktycznych, z czego dotychczas nie przeprowadzono żadnej.

Uczelnia podjęła szereg działań szkoleniowych z zakresu obsługi platform do prowadzenia kształcenia zdalnego. Nauczyciele, którzy zgodnie z planem studiów realizują zajęcia przy wykorzystaniu metod i technik kształcenia na odległość mają ukończone kursy z zakresu przygotowania i zarządzania treścią na platformach e-learningowych, które zostały umieszczone na platformie e-learningowej. Zdalne

nauczanie wspiera także film umieszczony na stronie internetowej Uczelni. Wszystkie zajęcia prowadzone z wykorzystaniem metod i technik na odległość są na bieżąco kontrolowane przez Władze Uczelni. W tym celu Uczelnia opracowała Procedurę bieżącej kontroli realizacji zajęć prowadzonych w trybie zdalnym.

Uczelnia prowadzi okresową ocenę nauczycieli akademickich obejmującą, w zależności od rodzaju etatu, aktywność w zakresie działalności naukowej, zawodowej, dydaktycznej i organizacyjnej członków kadry prowadzącej kształcenie oraz wyniki ocen dokonywanych przez studentów. Nauczyciel akademicki podlega ocenie okresowej nie rzadziej niż raz na 4 lata lub na wniosek Rektora. Oceny nauczycieli akademickich dokonuje powołana przez Senat Wydziałowa Komisja Oceniająca. Pierwszej ocenie nauczyciel akademicki jest poddawany po upływie co najmniej trzech lat zatrudnienia w Uniwersytecie, według stanu na dzień 31 października danego roku. Rektor może podjąć decyzję o dokonaniu oceny nauczyciela w okresie krótszym niż 4 lata od poprzedniej oceny, na wniosek kierownika jednostki lub komisji oceniającej. Ostatnia ocena okresowa nauczycieli akademickich odbyła się w roku akademickim 2018/2019. Aktualny proces oceny kadry rozpoczął się 15 października 2021 r.

W Uczelni obowiązuje Regulamin przyznawania nagród Rektora Uniwersytetu Medycznego w Łodzi nauczycielom akademickim. Zapisy Regulaminu określają zasady i tryb przyznawania nagród, o które może wnioskować: pierwszy lub ostatni autor pracy (w przypadku nagród za publikację lub cykle publikacji w czasopiśmie), kierownik jednostki organizacyjnej – w stosunku do podległych mu pracowników, dziekani wydziałów – w stosunku do kierowników jednostek organizacyjnych, Komisja ds. Zarządzania Nauką – na podstawie posiadanych informacji, w tym punktacji dorobku naukowego oraz oceny osiągnięć dydaktycznych oraz Rektor, prorektorzy i dziekani – w odniesieniu do nagród za osiągnięcia dydaktyczne oraz całokształt osiągnięć. Nagrody przyznawane są za osiągnięcia naukowe, dydaktyczne, wynalazcze, całokształt dorobku, osiągnięcia promujące Uniwersytet i wyróżniające się osiągnięcia we współpracy międzynarodowej. Nauczyciel akademicki może otrzymać także nagrodę specjalną dla wyróżniającego się nauczyciela akademickiego, przyznaną z inicjatywy studentów. W Uczelni są jasno określone zasady awansów na poszczególne stanowiska badawcze, badawczo-dydaktyczne i dydaktyczne, a także tryb składania wniosków awansowych nauczycieli akademickich.

Uczelnia wspiera w znaczącym stopniu rozwój naukowy, dydaktyczny i zawodowy pracowników szeregiem działań motywującym. W celu efektywnego wdrożenia, przyspieszenia i ułatwienia procesu adaptacji pracownikom nowo zatrudnionym w UMed w Łodzi opracowano procedurę procesu adaptacji pracowników nowo zatrudnionych w Uniwersytecie Medycznym w Łodzi zamieszczoną w Zarządzeniu nr 105/2020. Jest to okres, w którym weryfikowane są kompetencje pracownika, jego wiedza, umiejętności i postawy. Za realizację tych działań odpowiada przełożony danego pracownika. W przypadku doraźnej potrzeby uzupełnienia kadry dydaktycznej, w przypadkach nieprzewidzianych dopuszcza się zatrudnienie na podstawie umów cywilnoprawnych. Kadra dydaktyczna ma możliwość podnoszenia kwalifikacji zawodowych poprzez uczestnictwo m.in. w: szkoleniach, kursach, studiach podyplomowych, warsztatach, seminariach, umożliwiających uzyskanie dokumentów potwierdzających umiejętności, kompetencje lub uprawnienia zawodowe, a także konferencjach z czynnym udziałem pod afiliacją UM w Łodzi. Kadra dydaktyczna korzysta z dofinansowania wyjazdów ze środków dydaktycznych poszczególnych Zakładów/Oddziałów Klinicznych oraz z finansowania publikacji artykułów według Zarządzenia nr 133/2020 ze zm.

Uczelnia stwarza możliwości rozwoju naukowego poprzez m.in. finansowanie badań naukowych w postaci grantów wewnętrznych; program zapraszania profesorów wizytujących oraz wspieranie wyjazdów kadry Uniwersytetu do uczelni zagranicznych.

Uczelnia, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa pracy, chroni pracownika poprzez zwalczanie patologii w zatrudnieniu, takich jak: mobbing, molestowanie, molestowanie seksualne, dyskryminacja, etc. W związku z powyższym powołano Komisję ds. przeciwdziałania mobbingowi. Skład i regulamin pracy komisji określa Zarządzenie nr 72/2019 ze zm. oraz wprowadzony Regulamin polityki przeciwdziałania mobbingowi, dyskryminacji i molestowaniu seksualnemu w Uniwersytecie Medycznym w Łodzi. W Uczelni działa również Komisja Dyscyplinarna ds. Nauczycieli Akademickich zgodnie z Zarządzeniem nr 115/2020 Rektora Uniwersytetu Medycznego w Łodzi w sprawie powołania Komisji Dyscyplinarnej ds. Nauczycieli Akademickich na okres kadencji 2020-2024 ze zm. W Uczelni działa również 5 rzeczników dyscyplinarnych ds. nauczycieli akademickich.

Realizowana polityka kadrowa umożliwia kształtowanie kadry prowadzącej zajęcia zapewniającej prawidłową ich realizację, sprzyja stabilizacji zatrudnienia i trwałemu rozwojowi nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia, kreuje warunki pracy stymulujące i motywujące członków kadry prowadzącej kształcenie do rozpoznawania własnych potrzeb rozwojowych i wszechstronnego doskonalenia, co potwierdziły przeprowadzone przez zespół oceniający PKA hospitacje zajęć dydaktycznych. Obejmuje ona ponadto zasady rozwiązywania konfliktów, a także reagowania na przypadki zagrożenia, naruszenia bezpieczeństwa lub dyskryminacji i przemocy wobec członków kadry prowadzącej kształcenie oraz form pomocy ofiarom.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 4 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Kompetencje i doświadczenie, kwalifikacje oraz liczba nauczycieli akademickich zapewniają prawidłową realizację zajęć oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się (poza przedmiotami Zarządzanie w pielęgniarstwie i Opieka i edukacja terapeutyczna w chorobach przewlekłych, w tym: leczenie nerkozastępcze).

Kompetencje i doświadczenie oraz kwalifikacje nauczycieli akademickich są w pełni zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardzie kształcenia przygotowującym do wykonywania zawodu pielęgniarstwo.

Polityka kadrowa zapewnia dobór nauczycieli akademickich, oparty o transparentne zasady, umożliwiające w pełni prawidłową realizację zajęć, uwzględnia systematyczną ocenę kadry prowadzącej kształcenie, przeprowadzaną z udziałem studentów, której wyniki są wykorzystywane w doskonaleniu kadry, a także stwarza warunki stymulujące kadrę do ustawicznego rozwoju.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

---

Zalecenia

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5

Uniwersytet Medyczny w Łodzi dysponuje infrastrukturą umożliwiającą pełną realizację programu kształcenia na kierunku pielęgniarstwo. Mocne strony jednostki to dysponowanie nowoczesnym i zaawansowanym zapleczem dydaktyczno-naukowym oraz podejmowanie działań mających na celu monitorowanie warunków kształcenia i doskonalenie infrastruktury dydaktycznej. W skład aktualnie wykorzystywanej infrastruktury należy m. in.: Centrum Dydaktyczne Uniwersytetu Medycznego w Łodzi, Centrum Symulacji Medycznych, laboratoria naukowo-badawcze, Strefa Wiedzy i Innowacji, Centrum Nauczania Języków Obcych, budynek dydaktyczny przy ul. Jaracza 63, a także infrastruktura w ramach szpitali klinicznych oraz podmiotów leczniczych zewnętrznych. W ww. lokalizacjach znajdują się m.in.: sale wykładowe, seminaryjne, laboratoria, pracownie komputerowe, pracownie ćwiczeniowe wyposażone w sprzęt niezbędny do kształtowania praktycznych umiejętności zawodowych, środki audiowizualne i pomoce dydaktyczne.

W Centrum Dydaktycznym Uniwersytetu Medycznego wyodrębniono bazę dydaktyczną wyposażoną w unowocześnioną infrastrukturę w celu podniesienia jakości kształcenia. W skład części dydaktycznej wchodzi: Aula Północna na ponad 1000 osób, Aula Zachodnia mieszcząca 340 studentów oraz Aula Wschodnia obejmująca 260 miejsc. Aule wyposażone są w nowoczesne rozwiązania techniczne, a w przypadku Auli Północnej także w system audiowizualny oraz system umożliwiający wykorzystanie technik przesyłania dźwięku i obrazu oraz system tłumaczeń symultanicznych. Sale laboratoryjne i wykładowe wyposażone są w tablice interaktywne, rzutniki multimedialne, wizualizery oraz urządzenia rejestrujące obraz i dźwięk oraz ich transmisję. Sale komputerowe mieszczą łącznie 180 stanowisk dydaktycznych wyposażonych w nowoczesny sprzęt komputerowy, szybką łączność internetową oraz system do prezentowania treści na wszystkich stanowiskach jednocześnie.

Oddział Pielęgniarstwa i Położnictwa zlokalizowany jest w budynku przy ul. Jaracza 63. W budynku zlokalizowane są m. in. sale wykładowe, seminaryjne, 2 pracownie umiejętności pielęgniarstkich, sala porodowa i sala podstaw opieki położniczej, a także pracownia umiejętności położniczych. Pracownie są wyposażone w sprzęt niezbędny do realizacji procesu dydaktycznego.

W ramach Centrum Innowacji i Transferu Technologii (CIITT UM w Łodzi) w celu połączenia obszaru nauki z biznesem utworzono HumanLab – uczelniany kompleks laboratoriów Uniwersytetu Medycznego, który obejmuje takie Laboratoria, jak: Badań Materiałowych, Antropometrii Trójwymiarowej, Dydaktyki Medycyny Stanów Nagłych, Funkcji Narządów Zmysłów, Regulacji Ciśnienia Tętniczego i Funkcji Autonomicznego Układu Nerwowego, Ruchu i Wydolności Fizycznej Człowieka „DynamoLab”, Mikroskopii Wirtualnej, Nauczania Przedklinicznego w Stomatologii oraz Komórki i Biologii Molekularnej.

W kompleksie przy pl. Hallera 1 funkcjonuje Centrum Sportu UM w Łodzi z pełnowymiarową pływalnią oraz halą sportową z widownią (766 miejsc) i strefą odnowy biologicznej. W Centrum Sportu jest też pełnowymiarowe boisko 20m x 40m z możliwością podziału na 3 sektory. W Centrum prowadzone są zajęcia z wychowania fizycznego i metodyki nauczania ruchu.

Umiejętności językowe studenci kształcą w powołanym w 1956r. Centrum Nauczania Języków Obcych jako jednostce międzywydziałowej, która w 2018 przeszła gruntowną renowację i powstało nowoczesne CNJOUm mieszczące się w budynku położonym na Pl. Hallera 1B. W Centrum utworzono strefy relaksu dla studentów w nowoczesnym stylu, a także zorganizowano warunki umożliwiające integrację wszystkich studentów. Sale dydaktyczne wyposażone są w monitory interaktywne lub

tablice multimedialne z laptopami oraz tablice suchościeralne. W każdej sali jest nagłośnienie dostosowane do odtwarzania nagrań – wypowiedzi obcojęzycznych.

W budynku uczelnianej biblioteki przy ulicy Muszyńskiego 2 w ramach realizacji projektu BRaIn w 2016r. zorganizowano Strefę Wiedzy i Innowacji, w której zlokalizowane jest m.in. Centrum Informacyjno-Biblioteczne. Powstały tu między innymi m.in.: sale konferencyjne, pokoje do pracy indywidualnej i grupowej, strefy relaksu oraz przestrzeń potrzebna dla rozwijania projektów. Wprowadzono także nowe usługi oparte o wykorzystanie najnowszych technologii teleinformatycznych i mediów cyfrowych, dzięki którym można zarówno wspierać akademickie nauczanie, jak i rozszerzać działalność innowacyjną. Nowocześnie wyposażony 4-kondygnacyjny budynek Centrum Biblioteczno-Informacyjnego (CIB) o powierzchni ponad 5 tys. m² oferuje dwu- i sześciuosobowe pokoje indywidualnej nauki, salę szkoleniową i stanowiska komputerowe. W całym budynku jest bezprzewodowy dostęp do Internetu.

Nauczyciele akademicy, jak i studenci mają pełny dostęp do wyżej wymienionych pomieszczeń, które umożliwiają pełną realizację efektów uczenia się zarówno w formie kontaktowej, jak i pracy zdalnej. Infrastruktura obejmuje oprogramowanie dostępne dla pracowników i studentów. Mają oni możliwość korzystania z bezpłatnej usługi Microsoft Office 365 oraz programu Statistica 13.3. Uczelnia zapewnia dostęp do sieci WiFi, dzięki czemu studenci jak i nauczyciele mogą korzystać z zasobów teleinformatycznych i sieciowych. Przedstawiona powyżej infrastruktura dostępna jest dla osób z niepełnosprawnością. W budynkach zapewnione są wolne od barier poziome i pionowe przestrzenie komunikacyjne. Budynki wyposażone są w windy osobowe. W budynkach zastosowano rozwiązania architektoniczne, które umożliwiają dostęp do wszystkich pomieszczeń, z wyłączeniem pomieszczeń technicznych.

W 2016 r. uruchomiono Wieloprofilowe Centrum Symulacji Medycznej. W jego ramach powstał doskonale wyposażony Szpitalny Oddział Ratunkowy (2 sale SOR i sala przedszpitalna), 2 sale intensywnej terapii, 2 bloki operacyjne, 2 sale porodowe, 2 sale do ćwiczeń umiejętności pielęgniarstwa, 2 sale pielęgniarstwa wysokiej wierności, 3 sale laboratoryjnego nauczania umiejętności klinicznych, 2 sale do nauki umiejętności chirurgicznych, 2 pracownie nauki umiejętności technicznych, 4 sale symulacji z zakresu BLS, 2 sale symulacji z zakresu ALS, 4 sale do ćwiczeń umiejętności położniczych oraz 1 pomieszczenie do briefingu i 10 sal egzaminu OSCE, symulator karetki. Ww. pomieszczenia wyposażone są w nowoczesne trenażery, fantomy, symulatory odzwierciedlające realne warunki pracy pracowników ochrony zdrowia. CSM to również miejsc szkoleń dla nauczycieli akademickich podnoszących kwalifikacje zawodowe w zakresie merytorycznym i metodycznym. Wychodząc naprzeciw potrzebom studentów na terenie Centrum stworzono strefę relaksu. Jest to strefa wolna od hałasu, w której studenci mają zapewnione warunki do odpoczynku i nauki (są one wyposażone między innymi w hamaki, sofę, stoły, kwiaty, gabloty, mini część bufetową, część do modlitwy, crossbooking itp.).

Podsumowując, Uniwersytet Medyczny w Łodzi posiada odpowiednią infrastrukturę dydaktyczną i badawczo-dydaktyczną, gwarantującą kompleksowość procesu kształcenia studentów na kierunku pielęgniarstwo. Jednocześnie Uczelnia posiada odpowiednią infrastrukturę biblioteczną i informatyczną oraz wyposażenie techniczne. Infrastruktura dedykowana realizacji efektów uczenia się wskazanych w standardzie kształcenia dla kierunku pielęgniarstwo (sale wykładowe z odpowiednim wyposażeniem audio-video, pracownie komputerowe wyposażone w odpowiedni sprzęt komputerowy, odpowiednio wyposażone pracownie umiejętności praktycznych i specjalistycznych) jest adekwatna do rzeczywistych warunków przyszłej pracy badawczej, odpowiada potrzebom dydaktycznym, gwarantuje odpowiednie przygotowania absolwenta do działalności badawczej,

zapewnia udział w działalności naukowej, a zarazem daje kompleksowe możliwości kształcenia umiejętności związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym oraz kompetencji społecznych niezbędnych na rynku pracy. Tym samym budynki i ich wyposażenie spełniają reguły i wymagania w zakresie infrastruktury dydaktycznej i naukowej, zawarte w standardzie kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu pielęgniarstwa.

Uczelnia zapewnia bazę dydaktyczną, która pozwala na osiągnięcie kompetencji zawodowych właściwych dla kierunku pielęgniarstwo i która w pełni umożliwia dostęp do nowoczesnej technologii informacyjno-komunikacyjnej i zasobów bibliotecznych.

Uczelnia ma podpisanych 38 porozumień z placówkami specyficznymi dla ocenianego kierunku studiów z terenu województwa łódzkiego (w zdecydowanej większości są one zlokalizowane na terenie miasta Łodzi) w celu realizacji praktyk zawodowych. Baza kształcenia praktycznego w zakresie praktyk zawodowych, udzielana przez podmioty lecznicze współpracujące z Uczelnią na podstawie podpisanych porozumień jest wystarczająca do osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się. Baza kształcenia praktycznego w zakresie praktyk zawodowych, udzielana przez podmioty lecznicze współpracujące z Uczelnią na podstawie podpisanych porozumień jest wystarczająca do osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się.

Reasumując, sale i specjalistyczne pracownie dydaktyczne znajdujące się na terenie Uczelni oraz ich wyposażenie są w pełni zgodne z potrzebami procesu nauczania i uczenia się, umożliwiają prawidłową realizację zajęć, w tym prowadzenie zajęć kształtujących działalność naukową. Jednostka dysponuje infrastrukturą dydaktyczną umożliwiającą w pełni realizację programu kształcenia o profilu ogólnoakademickim i osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów uczenia się. Pracownie, w których odbywają się zajęcia dla studentów kierunku pielęgniarstwo są wyposażone w odpowiedni sprzęt. Liczba sal jest odpowiednia w stosunku do liczby studentów.

Infrastruktura informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, pomoce i środki dydaktyczne, specjalistyczne oprogramowanie są sprawne, nowoczesne i nie odbiegające od aktualnie używanych w działalności naukowej w obszarach właściwych dla kierunku. Umożliwiają one prawidłową realizację zajęć, w tym z wykorzystaniem zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych. Liczba, wielkość i układ pomieszczeń, ich wyposażenie techniczne, liczba stanowisk w pracowniach dydaktycznych, komputerowych, licencji na specjalistyczne oprogramowanie itp. są dostosowane do liczby studentów oraz liczebności grup i umożliwiają prawidłową realizację zajęć.

W dniu wizytacji Uczelnia spełniała wszystkie wymagania przepisów prawnych zawartych w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z 30 października 2018 r. w sprawie sposobu zapewnienia w uczelni bezpiecznych i higienicznych warunków pracy i kształcenia (Dz.U. z 2018 r. poz. 2090).

Uczelnia zapewnia dostęp studentom i pracownikom do sieci bezprzewodowej, pomieszczeń dydaktycznych, pracowni komputerowej, specjalistycznego oprogramowania poza godzinami zajęć, w celu wykonywania zadań, realizacji projektów, itp. Uczelnia zapewnia ponadto dostosowanie infrastruktury dydaktycznej, naukowej i bibliotecznej do potrzeb osób z niepełnosprawnością, w sposób zapewniający tym osobom pełny udział w kształceniu i prowadzeniu działalności naukowej oraz korzystaniu z technologii informacyjno-komunikacyjnej, a także likwidacji barier w dostępie do sal dydaktycznych, pracowni i laboratoriów, jak również zaplecza sanitarnego.

Centrum Informacyjno-Biblioteczne (CIB) zapewnia dostęp do księgozbiorów archiwalnych, zbiorów bibliotek wydziałowych, rozbudowanej bazy cyfrowej wydawnictw polskich i zagranicznych, wolny dostęp do księgozbioru, książkomaty, samoobsługowe drukarki i kopiarki oraz bezprzewodowy Internet w całym budynku. Wypożyczalnia pracuje od poniedziałku do piątku w godzinach 8.00 – 18.00,

natomiast Czytelnia – od poniedziałku do piątku w godzinach 8.00 – 20.00, a w sobotę – w godzinach 9.00 – 14.00. CIB dysponuje 190 miejscami dla użytkowników i jest wyposażone w 53 komputery, w tym w 47 z dostępem do Internetu 47 (6 komputerów tylko do przeglądania katalogów). Prace biblioteczne prowadzone są w zintegrowanym bibliotecznym systemie komputerowym Symphony (gromadzenie, katalogowanie, udostępnianie, inwentarz, katalog z możliwością dokonywania rezerwacji i zamówień książek). CIB prowadzi usługi biblioteczne online: katalog z możliwością składania zamówień na książki, rezerwacji książek do wypożyczenia, przedłużania terminów zwrotów książek; powiadamianie-mailem o zbliżających się terminach zwrotu; dostęp do licencjonowanych zasobów elektronicznych również spoza sieci uczelnianej; kursy i szkolenia biblioteczne (e-learning); formularz zapytań do bibliotekarza. CIB posiada bazy bibliograficzno-abstraktowe i pełnotekstowe, bazy książek elektronicznych, bazy własne UM oraz narzędzia do korzystania i obsługi zasobów elektronicznych. Całkowite zasoby CIB to zbiory: 345 920 vol./jedm., w tym: książki - 220 574 vol., czasopisma - 89 837 vol., zbiory specjalne - 35 509 jedn., czasopisma bieżące - 195 tytułów, w tym 164 prenumerowane, w tym 24 tytuły online oraz podręczniki akademickie - 26 283 vol. w wolnym. Student ma bezpośredni dostęp do znacznej części księgozbioru 24 godziny na dobę. Książki może wziąć z półki i samodzielnie wypożyczyć, bez udziału bibliotekarza. Wykaz dedykowanej literatury dla ocenianego kierunku, przygotowany przez CIB, liczy 92 tytuły polskojęzyczne, z czego najmniejsza liczba egzemplarzy to 5, a największa – 196. Biblioteka zapewnia dostęp do 35 pełnotekstowych baz danych, w tym m.in. do Academic Search Ultimate (Ebsco), BMJ Journals, ClinicalKey, Elsevier Journals (Science Direct), Embase (Ovid), Health Source: Nursing/Academic Edition (Ebsco), Karger, Medline (Ebsco), Nursing & Allied Health Database (ProQuest), Scopus SciVerse (Elsevier), Springer/ICM, Springer Link, Web of Science, Wiley Online Library oraz do 10 pełnotekstowych baz podręcznikowych (m.in. Ibuk Libra (PWN), ClinicalKey, LWW Health Library, Science Direct (Elsevier), Wolters Kluwer Health (Ovid), Wiley Online Library, Springer Link). Uczelnia nie przedstawiła wykazu podręczników skierowanych dla studentów ocenianego kierunku w języku angielskim. Rekomenduje się doposażenie zasobów bibliotecznych w najnowsze podręczniki w języku angielskim w celu wzmocnienia poziomu umiędzynarodowienia kierunku. W ramach wypożyczeń międzybibliotecznych biblioteka korzysta ze zbiorów uczelni krajowych, dzięki podpisanym stosownym umowom/porozumieniom. Na życzenie czytelników sprowadzane są artykuły z czasopism naukowych, które przesyłane są w formie elektronicznej na skrzynkę e-mail zainteresowanego studenta/nauczyciela.

Pomieszczenia biblioteczne są bez utrudnień dostępne dla osób niepełnosprawnych. Aranżacja przestrzeni wewnątrz umożliwia tym osobom swobodny dostęp do półek, komputerów i bibliotekarza. W czytelni dostępny jest sprzęt dla niedowidzących i niewidomych: zestaw komputerowy dostosowany do potrzeb os. niepełnosprawnych składający się z komputera all-in-one, specjalistycznego urządzenia wskazujące typy, kompletu głośników, urządzenia wielofunkcyjnego przypisanego do stanowiska. Dodatkowo CIB dysponuje: powiększalnikiem stacjonarnym z ekranem, lupą elektroniczną (przenośne i lekkie urządzenie powiększające), odtwarzaczem książki mówionej, oprogramowaniem powiększająco-udźwiękowiającym, oprogramowaniem do czytania zaznaczonego tekstu, klawiaturą z powiększoną czcionką oraz programem OCR do skanowania.

Podsumowując, lokalizacja biblioteki, liczba, wielkość i układ pomieszczeń bibliotecznych, liczba miejsc w czytelni, udogodnienia dla użytkowników, godziny otwarcia, a także wyposażenie w sprzęt techniczny zapewniają warunki do komfortowego korzystania z zasobów bibliotecznych w formie tradycyjnej. Kadra biblioteczna jest przygotowana do pomocy przy korzystaniu z zasobów bibliotecznych dla studentów.

Zasoby biblioteczne, informacyjne oraz edukacyjne:

- są zgodne, co do aktualności, zakresu tematycznego i zasięgu językowego, a także formy wydawniczej, z potrzebami procesu nauczania i uczenia się, umożliwiając osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w tym przygotowanie do prowadzenia działalności badawczej właściwej dla kierunku oraz prawidłową realizację zajęć;
- obejmują piśmiennictwo zalecane w sylabusach, a także nowsze, bardziej aktualne podręczniki, a liczba egzemplarzy jest dostosowana do potrzeb procesu nauczania i uczenia się oraz liczby studentów;
- są dostępne tradycyjnie oraz z wykorzystaniem narzędzi informatycznych, w tym umożliwiających dostęp do światowych zasobów informacji naukowej i profesjonalnej;
- są dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnością, w sposób zapewniający tym osobom pełne korzystanie z zasobów.

Pracownicy CIB w ramach projektu „Operacja - Integracja!” Zintegrowany Program Uniwersytetu Medycznego w Łodzi I i II, prowadzą szkolenia dla kadry dydaktycznej w zakresie posługiwania się profesjonalnymi bazami danych z dziedziny nauk biomedycznych oraz ich wykorzystania w procesie kształcenia studentów. Oferta składa się z 20 tematów, których zakres merytoryczny dotyczy, poza bazami danych, także modeli publikacji Open Access, Otwartej Nauki, Otwartych Danych, prawa autorskiego oraz zagadnień bibliometrycznych.

Baza sprzętowa podlega systematycznemu monitoringowi dokonywanemu przez kadrę dydaktyczną, studentów, pracowników inżynieryjno-technicznych, obsługę budynku oraz kierownika obiektu. Sprzęt sukcesywnie dostosowywany jest do potrzeb procesu dydaktycznego. Wyposażenie pracowni umiejętności i CSM jest na bieżąco weryfikowane i modernizowane, tak aby zapewnić studentom osiągnięcie wszystkich zamierzonych efektów uczenia się. Infrastruktura i wyposażenie podmiotów leczniczych jest monitorowane przez opiekunów praktyk zawodowych poprzez wymianę informacji ze studentami powracającymi z praktyk oraz podczas hospitacji praktyk zawodowych. Studenci na bieżąco mogą zgłaszać swoje uwagi i potrzeby do prodziekanów, opiekuna roku, WZZJK, osób prowadzących zajęcia lub umieszczać je w szafkach poszczególnych nauczycieli akademickich. Kierownicy przedmiotów w porozumieniu z interesariuszami zewnętrznymi, mają możliwość przekazywania do Centrum zapotrzebowania na nowe czasopisma i nowe wydania podręczników związanych z prowadzonym procesem kształcenia, o które poszerzane są zbiory biblioteczne.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 5 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Infrastruktura biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne oraz edukacyjne, a także infrastruktura innych podmiotów, w których odbywają się zajęcia umożliwiają prawidłową realizację zajęć i osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w tym przygotowania do prowadzenia działalności badawczej właściwych dla kierunku. Infrastruktura wewnętrzna Uczelni jest dostosowana do potrzeb osób z niepełnosprawnością, w sposób zapewniający tym osobom pełny udział w kształceniu. Infrastruktura dydaktyczna, którą dysponuje Uczelnia umożliwia prawidłową realizację zajęć i osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w tym przygotowanie do prowadzenia działalności badawczej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku.

Infrastruktura dydaktyczna Uczelni, w tym infrastruktura innych podmiotów, w których odbywają się zajęcia w przypadku kierunku pielęgniarstwo jest zgodna z regułami i wymaganiami zawartymi w standardzie kształcenia przygotowującym do wykonywania zawodu pielęgniarki.

Uczelnia prowadzi monitoring i ocenę, a także doskonali stan infrastruktury dydaktycznej oraz systemu biblioteczno-informacyjnego, infrastruktury informatycznej, wyposażenia technicznego pomieszczeń oraz środków i pomocy dydaktycznych.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

---

Zalecenia

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6

W ramach kształcenia na kierunku pielęgniarstwo, Uczelnia nawiązała współpracę z instytucjami działającymi w obszarze nauk medycznych oraz pracodawcami w celu zintegrowania edukacji z rynkiem pracy. Strategicznym celem tej współpracy jest utrzymanie wysokiego poziomu jakości kształcenia przy uwzględnianiu potrzeb interesariuszy zewnętrznych.

Realizacja współpracy Uczelni z otoczeniem społeczno-gospodarczym jest możliwa dzięki działaniu Rady Interesariuszy, którą tworzą przedstawiciele podmiotów gospodarczych i leczniczych. Interesariusze wewnętrzni i zewnętrzni stanowią forum wsparcia i współpracy Uczelni z podmiotami leczniczymi poprzez organizowanie wspólnych spotkań celem poznania oczekiwań oraz formalizowanie współpracy. Przedstawiciele podmiotów leczniczych oraz samorządu pielęgniarów i położnych biorą czynny udział jako przedstawiciele interesariuszy zewnętrznych w działaniach dydaktycznych, byli członkami Rad Programowo-Dydaktycznych, a obecnie pełnią te same funkcje w Radach Dydaktycznych. Przedstawiciel Rady Pracodawców wchodzi w skład Rady Dydaktycznej. Spotkania z interesariuszami odbywają się w zależności od potrzeb, ale nie rzadziej niż jeden raz w roku. Spotkania pracodawców z nauczycielami akademickimi często odbywają się także indywidualnie. Na spotkaniach interesariusze informowani są o zakresie funkcjonowania kierunku oraz realizacji efektów uczenia się.

Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w procesie kształcenia odbywa się na wielu płaszczyznach i jest zorientowana na tworzenie i wdrażanie innowacji do programów studiów poza standardami oraz zapewnienia stabilnego systemu kształcenia praktycznego studentów. Współpraca dotyczy również wzajemnego podejmowania inicjatyw zmierzających do realizacji wspólnych prac badawczych, ustalaniu strategii rozwojowych, realizacji zajęć w placówkach, sprawowania opieki nad studentami podczas realizacji praktyk zawodowych oraz opiniowania programu kształcenia głównie w zakresie efektów uczenia. Pracodawcy opiniują i doradzają Władzom w sprawach kształcenia studentów, co potwierdzają protokoły z posiedzeń. Interesariusze mają możliwość wyrażenia swojej opinii i sugestii o realizowanym programie kształcenia. Odbywa to się podczas spotkań na Radzie

Dydaktycznej. Jeden z wniosków dotyczył braku kompetencji miękkich u studentów. Uczelnia na skutek sugestii wprowadziła dodatkowe godziny zajęć z psychologii oraz pedagogiki.

W zakresie doskonalenia programów studiów od roku 2010 realizowany jest projektu ICNP (International Classification for Nursing Practise, Międzynarodowa Klasyfikacja Praktyki Pielęgniarskiej) przy Akredytowanym Centrum Badania i Rozwoju ICNP przy UM w Łodzi. W ramach tej działalności kontynuowana jest współpraca z Międzynarodową Radą Pielęgniarek, Ministerstwem Zdrowia, Ministerstwem Edukacji i Nauki, Naczelną Radą Pielęgniarek i Położnych, Agencją Oceny Technologicznej i Taryfikacji, Uniwersytetem Medycznym w Gdańsku, Mediolanie, Barcelonie, Porto, Irlandzką Organizacją Pielęgniarską, a także krajowymi i międzynarodowymi organizacjami, towarzystwami pielęgniarskimi z Czech, Słowacji, Rosji, Irlandii, Finlandii, Hiszpanii, Portugalii, Włoch. Uczelnia współpracuje z CSIOZ (Centrum Systemów Informacyjnych Ochrony Zdrowia), NFZ i MZ w zakresie rozwijania cyfryzacji pielęgniarstwa w Polsce, a także prowadzi współpracę z biznesem i utrzymuje długofalowe relacje z absolwentami i pracodawcami. Celem tej współpracy jest: tworzenie programów stażowych w oparciu o potrzeby firmy; zwiększenie wpływu firm na kształtowanie się programów praktyki zawodowej; rozwój kompetencji w zakresie specjalizacji Regionalnych Strategii Innowacji dla województwa łódzkiego; procesy zarządzania (kompletny zbiór ofert staży, ujednolicone procedury rekrutacyjne, spójny katalog usług dla pracodawców); stworzenie przestrzeni do spotkania studentów, Władz Uczelni, absolwentów i przedsiębiorców; transfer wiedzy i doświadczeń zawodowych w zakresie kształtowania ścieżek kariery, kompetencji kluczowych; poznanie oczekiwań rynku pracy z perspektywy studenta i zasobów akademickich z perspektywy pracodawcy; integracja pracodawców pokrewnych branż. W tym zakresie Uczelnia współpracuje z następującymi podmiotami: Szpital Powiatowy w Radomsku i Zduńskiej Woli, Uniwersytecki Szpital Kliniczny Barlickiego, Szpital Zakonu Bonifratrów, Centralny Szpital Kliniczny, Szpital Specjalistyczny Brzeziny, Szpital Wojewódzki w Piotrkowie Trybunalskim; centra fizjoterapeutyczne Kamień Miłowy, Medicenter, Kinesis, TriMedic; oddziały ratunkowe: Wojewódzka Stacja Ratownictwa Medycznego, FALCK, Tomaszewskie Centrum Zdrowia; instytucje ochrony zdrowia: NFZ, ZUS, Stacje Sanitarno–Epidemiologiczne; gabinety dietetyczne i ośrodki sportowe – Mój Dietetyk, Witaminka, Zdrowy Nawyk, Atmosfera, reAktywacja, FlyingRose, Widzew.

Współpraca z podmiotami zewnętrznymi, którą Uczelnia nawiązała, umożliwia pozyskiwanie kadry posiadającej wysokie kwalifikacje i doświadczenie zawodowe zdobyte poza Uczelnią, co sprzyja wymianie doświadczeń dydaktycznych, naukowych oraz związanych z potrzebami społecznymi i rynkiem pracy. Sugestie przedstawicieli rynku pracy oraz nauczycieli akademickich wpływają na modyfikację planu studiów, jak również na sposób realizacji efektów uczenia się. Uczelnia analizuje oczekiwania pracodawców wobec absolwentów ocenianego kierunku, a następnie uwzględnia je w procesie kształcenia co pozwala na odpowiednie przygotowanie absolwentów do aktualnych potrzeb rynku pracy.

Uczelnia nawiązała kontakt z jednostkami, które mogą być potencjalnym miejscem zatrudnienia dla absolwentów.

Przedstawiciele reprezentujący: Okręgową Izbę Pielęgniarek i Położnych w Łodzi, Wojewódzki Szpital Wielospecjalistyczny w Łodzi, Uniwersytecki Szpital Kliniczny oraz Instytut Medycyny Pracy potwierdzili, iż Uczelnia jest otwarta na współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym i wykazuje liczne inicjatywy służące dostosowaniu procesu kształcenia do potrzeb rynku pracy.

W 2019 roku pilotażowo w Uniwersytecie został zorganizowany ranking najlepiej współpracujących pracodawców. Pierwszym etapem rankingu było wypełnienie formularza pracodawcy przyszłości przez przedsiębiorstwa, następnie publikowano profil pracodawców i poddawano ocenie studentów.

Kryteria rankingu obejmowały m.in. opisy stanowiskowe oferowane studentom i absolwentom; wymagania kwalifikacyjne i kompetencyjne wobec kandydatów; opis procesu rekrutacji; możliwe ścieżki rozwoju zawodowego w firmie.

Przebieg współpracy Uczelni z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego jest monitorowany, a lista pracodawców jest poszerzana w zależności od potrzeb rynku pracy. Za monitorowanie i doskonalenie form współpracy odpowiedzialny jest przede wszystkim WZZJK, który co najmniej raz w roku organizuje spotkania z interesariuszami zewnętrznymi. Relacje z otoczeniem społeczno-gospodarczym w odniesieniu do programu studiów i wpływ tego otoczenia na program i jego realizację podlegają systematycznym ocenom z udziałem studentów, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 6

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Uczelnia wykazuje się aktywną współpracą z otoczeniem społecznym i gospodarczym w procesie kształcenia. Pracodawcy są włączani w proces budowania oferty edukacyjnej służący rozwijaniu programów studiów w oparciu o aktualne potrzeby rynku pracy. Uczelnia jest otwarta na współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Pracodawcy mają możliwość wnioskowania do Władz Uczelni o wprowadzenie zmian do programu studiów poza obowiązującymi standardami, które są następnie dyskutowane, analizowane i po wspólnych uzgodnieniach wdrażane.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

---

Zalecenia

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7

Na studiach II stopnia na kierunku pielęgniarstwo studenci biorą udział w sprofilowanych zawodowo lektoratach języka obcego - angielskiego (6 ECTS na studiach II stopnia), których zadaniem jest wykorzystanie i ugruntowanie nabytych dotychczas umiejętności językowych.

W ramach planu studiów studenci otrzymali ofertę uczestniczenia w zajęciach prowadzonych w języku obcym. Zajęcia odbyły się w roku akademickim 2020/2021 (wykłady z Pielęgniarstwa w perspektywie międzynarodowej prowadziła pielęgniarka z rosyjskiej organizacji pielęgniarskiej oraz z Koordynowanej opieki zdrowotnej i Podstawowej opieki zdrowotnej – wykład poprowadziła pielęgniarka z Włoch przedstawiając model koordynowanej opieki w San Camillo w Rzymie).

Od roku akademickiego 2013/2014 została uruchomiona rekrutacja na studia pielęgniarские w języku angielskim. Nadal trwają działania związane z rekrutacją na kierunek pielęgniarstwo w języku angielskim, według programu opracowanego przez Oddział Pielęgniarstwa i Położnictwa.

Uczelnia uczestniczy w wymianie międzynarodowej w ramach programu Erasmus+. Uczelnia posiada zawartą 1 umowę na wymianę w ramach programu Erasmus+ (Universitat de Girona, Hiszpania) oraz w ostatnich 3 latach zawarła 4 umowy indywidualne na odbycie praktyk zawodowych.

Tego typu inicjatywę w latach 2018-2021 podjęli 4 razy nauczyciele akademicki ocenianego kierunku (2018/2019 – 3 wyjazdy, 2019/2020 – 1 wyjazd) oraz 4 razy studenci ocenianego kierunku (2016/2017 rok – 2 studentów, 2017/2018 – 1 student, 2018/2019 – 1 student). W roku 2020/2021 w ramach programu ERASMUS+ z powodu sytuacji epidemiologicznej nie odbyły się żadne wyjazdy.

Wielu nauczycieli ocenianego kierunku korzysta z wymiany doświadczeń w ramach współpracy międzynarodowej poprzez uczestnictwo w konferencjach, kongresach, warsztatach międzynarodowych, organizowanych za granicą (m.in. w szkoleniu w Maastricht (Holandia), konferencje naukowe w Helsinkach (Finlandia), w Novy Smokovec (Słowacja), w Rydze (Łotwa), w Mediolanie (Włochy). Przedstawiciel ocenianego kierunku jako ekspert ds. międzynarodowych odbył wizyty studyjne w Szwecji, Hiszpanii, Portugalii i Finlandii.

W roku akademickim 2020/2021 Uczelnia nawiązała współpracę z Catholic University in Ružomberok na Słowacji. Aktualnie umowa jest na etapie finalizowania.

Tym samym na ocenianym kierunku istnieje studencka wymiana międzynarodowa, a także wymiana kadry akademickiej. Mimo to, rekomenduje się podjęcie działań motywujących do zwiększenia poziomu umiędzynarodowienia kierunku (np. zwiększenie mobilności międzynarodowej, czy stworzenie oferty kształcenia w języku obcym).

Na kierunku pielęgniarstwo jest prowadzony systematyczny monitoring umiędzynarodowienia procesu kształcenia. Zadaniem tym zajmuje się Koordynator ds. Erasmus+ oraz WZZJK. Co roku sporządzane są raporty uwzględniające wykaz studentów w ramach wymiany studenckiej programu Erasmus+. W celu podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia Uczelnia stale podejmuje działania związane z naborem studentów anglojęzycznych oraz działania dążące do stałego wzrostu liczby studentów na obustronną wymianę międzynarodową. W tym celu koordynator Erasmus+ organizuje regularne zebrania ze studentami kierunku Pielęgniarstwa. Jednocześnie koordynator wydziałowy na kierunku pielęgniarstwo pozostaje w stałym kontakcie z przedstawicielami poszczególnych lat studiów, co umożliwia szybką i efektywną wymianę informacji. Podejmowane przez Uniwersytet działania związane z zawieraniem umów międzynarodowych są zatem dostosowane do potrzeb i zainteresowań studentów.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 7 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Zostały stworzone dobre warunki sprzyjające umiędzynarodowieniu kształcenia na kierunku, zgodnie z przyjętą koncepcją kształcenia, to jest nauczyciele akademicki są przygotowani do nauczania, a studenci do uczenia się w językach obcych, a także wspierana jest międzynarodowa mobilność studentów i nauczycieli akademickich, co skutkuje zadowalającym podnoszeniem stopnia umiędzynarodowienia i wymiany studentów oraz kadry. Umiędzynarodowienie kształcenia podlega

systematycznym formalnym ocenom, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

---

Zalecenia

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8

Na kierunku pielęgniarstwo funkcjonuje system wsparcia studentów w procesie uczenia się, rozwoju społecznym, naukowym, a także wejściu na rynek pracy.

Wsparcie studentów w każdym jego aspekcie prowadzone jest systematycznie, ma charakter stały i kompleksowy, przybiera zróżnicowane formy, adekwatnie do celów kształcenia i potrzeb wynikających z realizacji programu studiów oraz osiągania przez nich efektów uczenia się i przygotowania ich do wejścia na rynek pracy.

Od pierwszych zajęć otrzymują wsparcie merytoryczne organizacyjne, w tym wsparcie w zakresie efektywnego korzystania z infrastruktury i oprogramowania stosowanego w kształceniu z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Studenci zapoznawani są z planami, programami studiów, a także sylabusami poszczególnych przedmiotów. Wszystkie niezbędne informacje bądź materiały udostępniane im są na stronach/platformach Uczelni.

Studenci otrzymują wsparcie materialne w następujących formach: stypendium Rektora, które jednocześnie jest motywatorem do osiągania przez nich jak najlepszych wyników w nauce oraz rozwijania działalności naukowej, sportowej bądź artystycznej; stypendium socjalnego (także stypendium socjalnego w zwiększonej wysokości bądź dla osoby z niepełnosprawnością), jak również zapomogi. Szczegółowe kryteria przyznawania tych świadczeń są opisane w Regulaminie; ocenia się je jako przejrzyste.

W następstwie osiągnięcia wybitnych wyników w nauce studentom przysługuje prawo do ubiegania się o Indywidualny Tok Studiów, którego zasady przyznawania są jasno określone w Regulaminie Studiów. Studenci mogą rozwijać swoje umiejętności sportowe przynależąc do wybranej przez siebie sekcji w Akademickim Związku Sportowym, jak również reprezentując Uczelnię w rozgrywkach akademickich, a także przynależąc do uczelnianego chóru.

W ramach programu wymiany międzynarodowej – Erasmus + studenci mają możliwość zdobycia nowego doświadczenia. Od Uczelni otrzymują wsparcie merytoryczne, jak i dofinansowanie wyjazdów. Na Uczelni w zakresie przedsiębiorczości oraz w procesie wchodzenia na rynek pracy studentów wspiera Akademickie Biuro Karier, które co roku organizuje kilkadziesiąt szkoleń i warsztatów o zróżnicowanej tematyce. Również Biuro Nauki, Strategii i Rozwoju ułatwia studentom kontakt z agencjami rządowymi, organami Unii Europejskiej i innymi jednostkami edukacyjno-badawczymi. Studenci mają możliwość realizowania studiów według Indywidualnej Organizacji Studiów bądź mogą starać się o uzyskanie urlopu od zajęć na zasadach określonych w Regulaminie Studiów. Z tej

możliwości może skorzystać zarówno studentka w ciąży, jak i student będący członkiem kadry narodowej.

Specjaliści z Biura Obsługi Studiów oferuje pomoc studentom z niepełnosprawnościami - narządu ruchu, słuchu, wzroku etc. oraz przewlekłe chorym. Owe wsparcie przybiera zróżnicowane formy takie jak pomoc Asystenta dydaktycznego czy zakup specjalistycznego sprzętu lub oprogramowania wspierającego proces kształcenia osób z niepełnosprawnościami. Ponadto na Uczelni funkcjonuje Centrum Dostępności i Wsparcia Osób z Niepełnosprawnością, które również oferuje studentom potrzebującym wsparcie zarówno w procesie rekrutacji jak i kształcenia. W sytuacjach trudnych każdy student może bezpłatnie skorzystać ze wsparcia psychologicznego oferowanego przez Punkt Informacyjno-Konsultacyjny.

Na Uczelni działa procedura rozpatrywania skarg, rozwiązywania sytuacji konfliktowych. Na Uczelni są prowadzone działania przeciw dyskryminacji i zachowaniom przemocowym, a także są określone zasady postępowania i reagowania w przypadku zagrożenia lub naruszenia bezpieczeństwa, czym zajmuje się Komisja Antymobingowa.

Opiekunowie z ramienia Uczelni służą studentom swoją pomocą od pierwszych dni na Uczelni. Pozostając z nimi w stałym kontakcie, rozwiązują ich bieżące problemy oraz wspierają ich w zaklimatyzowaniu się w Uczelni i wdrożenia w cykl kształcenia.

Nauczyciele akademicki są dostępni dla studentów podczas wyznaczonych przez siebie dyżurów, a także po zajęciach czy za pośrednictwem poczty elektronicznej. Każdy może skorzystać oferowanej przez nich pomocy. Dodatkowym wsparciem ze strony nauczycieli akademickich otoczeni są studenci ostatniego roku studiów, którzy zobowiązani są napisać pracę dyplomową. W tym celu odbywają cykliczne spotkania ze swoimi opiekunami prac dyplomowych, pozostając z nimi w stałym kontakcie elektronicznym.

Uczelnia zapewnia wsparcie oraz możliwości rozwoju studentom wybitnym, którzy zachęceni są do angażowania się w prace kół naukowych funkcjonujących na Uczelni. Na kierunku pielęgniarstwo aktywnie działa Koło Studentów Pielęgniarstwa przy Polskim Towarzystwie Pielęgniarskim. Studenci w ramach rozwijania swojej działalności naukowej mają możliwość ubiegania się o granty na prowadzenie badań naukowych, uczestniczenia w konferencjach naukowych o zasięgu krajowym i międzynarodowym, a także przygotowywania referatów i publikacji naukowych.

Pracownicy administracyjni świadczą kompleksową pomoc w procedowaniu kwestii formalnych związanych z organizacją studiów.

Studenci zasiadają w gremiach kolegialnych i co najważniejsze, ich głos jest słyszalny. Aktywnie uczestniczą w pracach nad nowelizacjami aktów prawnych obowiązujących na Uczelni.

Uczelnia zapewnia przedstawicielom Rady Samorządu Studentów wsparcie w ich działalności zarówno w zakresie materialnym, jak i niematerialnym.

System opieki w zakresie dydaktycznym, naukowym i materialnym ocenia się jako prawidłowy, a wsparcie ze strony Uczelni w procesie uczenia się jest adekwatne do potrzeb studentów.

Uczelnia prowadzi ewaluację systemu wsparcia studentów w każdym jego aspekcie, wykorzystując do tego zróżnicowane narzędzia. Studenci mogą wyrazić swoje opinie za pośrednictwem ankiet bądź w sposób bezpośredni, np. do Dziekana Wydziału.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 8 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Studenci mają zapewnione wsparcie zarówno w kwestii dydaktycznej, materialnej, jak i naukowej w procesie uczenia się. Co najważniejsze, jest ono prowadzone systematycznie i przybiera zróżnicowane formy. Wsparcie jest dostosowane zarówno do studentów aktywnych zawodowo, którzy angażują się społecznie, biorąc czynny udział w akcjach organizowanych przez samorząd studencki lub inne organizacje studenckie, a także z niepełnosprawnościami, którzy mają zapewnioną kompleksową pomoc. Każdy z nich może skorzystać ze wsparcia w zakresie wchodzenia na rynek pracy oferowanego przez Biuro Karier. Ponadto nieoceniona jest otwartość skierowana do studentów ze stron Pracowników i Władz Uczelni. Nauczyciele akademicy również służą im swoją pomocą w zdobywaniu efektów uczenia się. Wsparcie studentów we wszystkich wyżej wymienionych aspektach jest stale monitorowane, a przede wszystkim modyfikowane i udoskonalane.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

---

Zalecenia

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 9

Źródłem informacji o Uczelni jest strona internetowa, na której można uzyskać dane o Uczelni w zakresie wybranych kategorii: aktualności, informacje o Uczelni, kształcenie, nauka i współpraca. Każda z kategorii rozszerzona jest o podkategorie. Np. w zakładce Aktualności są to: Polecane, Uczelnia, Nauka, Studenci, Konferencje, Ustawa Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce. W zakładce Uczelnia znajdują się linki do informacji o strukturze Uczelni, jej władzach i strategii oraz o awansach naukowych, mapa kampusu i inne informacje. W zakładce Kształcenie są linki do stron poszczególnych wydziałów, w tym Nauk o Zdrowiu prowadzącego kształcenie na wizytowanym kierunku studiów. Odrębne linki na stronie głównej Uczelni prowadzą do informacji dla kandydatów, studentów, absolwentów, doktorantów, pracowników, informacji o karierze w Uczelni oraz o projektach HR Excellence in Research.

Na stronie Wydziału Nauk o Zdrowiu informacje są również uporządkowane w poszczególne kategorie, między innymi informacje dla studentów. Obejmują one takie zagadnienia jak regulaminy, kalendarz akademicki, informacje o opłatach, informacje o działalności studenckiej, w tym o kołach naukowych, organizacjach studenckich i Biurze Karier. Odrębna zakładka dedykowana jest Oddziałowi Pielęgniarstwa i Położnictwa. Wchodząc w tę zakładkę, uzyskuje się informacje o aktualnych programach studiów I oraz II stopnia na kierunku pielęgniarstwo. Jednak rekomenduje się uzupełnienie tych informacji o bardziej szczegółowe dane, np. treści kształcenia, zalecane podręczniki czy metody weryfikacji uzyskania efektów uczenia się przez studentów oraz o kształceniu z wykorzystaniem metod

i technik kształcenia na odległość. Powszechnie dostępne są także informacje o procesie dyplomowania: zasady pisania prac licencjackich i magisterskich, regulamin dyplomowania. Odrębne zakładki zawierają informacje o praktykach: informacje praktyczne dotyczące organizacji tej formy kształcenia, dziennik praktyk, ale tylko dla studiów II stopnia. W przypadku studiów I stopnia informacje o efektach uczenia się i zasadach zaliczenia tej formy kształcenia zawarte są w tzw. *przewodniku dla studentów o obowiązkowych zajęciach praktycznych i praktykach zawodowych*. Rekomenduje się ujednolicenie informacji o zasadach kształcenia praktycznego w formie jednolitego regulaminu praktyk zawodowych oraz wskazanie szczegółowych efektów uczenia się, które student doskonalili w tej formie kształcenia np. w formie dziennika praktyk dla obu poziomów studiów.

Linki ze strony WNoZ prowadzą do stron wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia, Biblioteki i informacji o wsparciu dla osób niepełnosprawnych, a także o ITS.

W zakładce Kandydat dostępne są szczegółowe informacje o zasadach rekrutacji na oceniany kierunek studiów. Tu także są informacje o sylwetce absolwenta, możliwości zatrudnienia po studiach oraz możliwych dalszych etapach edukacji.

Strona www Uczelni ma przejrzysty i czytelny układ, nawigacja jest intuicyjna i prosta. Liczne linki na poszczególnych podstronach, które są precyzyjnie opisane, powodują, że znalezienie informacji jest nie tylko łatwe, ale i szybkie. Zwraca uwagę, że informacje dostępne są także w języku chińskim i angielskim oraz dla osób niedowidzących.

Dostęp do informacji jest możliwy z różnych urządzeń, niezależnie od miejsca i czasu.

Na szczególną uwagę zasługuje strona internetowa Biura Obsługi Studentów. Znajdują się tu kompleksowe i aktualne informacje dotyczące między innymi systemu stypendialnego, wymiany studenckiej czy wsparcia dla osób niepełnosprawnych, a także informacje o bieżących projektach i programach dostępnych dla studentów. Ponadto, bardzo ważne informacje dla studentów, ale także absolwentów oraz pracodawców współpracujących z Uczelnią znajdują się na stronie Biura Karier. Informacje te dotyczą, między innymi systemu staży, ofert pracy, doradztwa zawodowego. Pracodawcy z kolei mają możliwość złożenia za pośrednictwem tej strony ofert staży lub pracy.

Celem ułatwienia odnajdywania informacji na uczelnianej stronie internetowej wdrożono zakładkę *Wirtualny Asystent Studenta*. Asystent umożliwia bezproblemowe i sprawne odszukiwanie odpowiedzi na pytania dotyczące organizacji studiów. W przygotowanej zakładce można zadać pytanie lub wybrać konkretny temat z podanej listy.

Podsumowując, informacje dostępne powszechnie na stronie internetowej Uczelni są zrozumiałe, aktualne (w wielu miejscach podana jest data aktualizacji) i kompletne.

Wskazano osoby, które odpowiadają za kompletność, aktualności i terminowość przekazywania informacji za pośrednictwem stron internetowych.

Uczelnia jest obecna na portalach społecznościowych.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 9

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Podstawowym źródłem informacji o Uczelni są strony internetowe. Informacje uporządkowane są między innymi z uwagi na ich odbiorców. Informacje dla kandydatów obejmują zasady rekrutacji, informacje o sylwetce absolwenta oraz o możliwościach dalszego kształcenia oraz zatrudnienia. Na

stronie internetowej zawarte są również informacje o programie studiów, w tym dyplomowaniu i kształceniu praktycznym.

Strona internetowa Uczelni ma przejrzysty i czytelny układ, nawigacja jest intuicyjna i prosta. Liczne linki na poszczególnych podstronach, które są precyzyjnie opisane, powodują, że znalezienie informacji jest nie tylko łatwe, ale i szybkie. Zwraca uwagę, że informacje dostępne są także w języku chińskim i angielskim oraz dla osób niedowidzących.

Dostęp do informacji jest możliwy z różnych urządzeń, niezależnie od miejsca i czasu.

Wskazano osoby, które odpowiadają za kompletność, aktualności i terminowość przekazywania informacji za pośrednictwem stron internetowych.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

---

Zalecenia

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 10

Zasady działania wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia (wszjk) w Uniwersytecie Medycznym w Łodzi zostały określone w Uchwale Senatu Uczelni nr 3/2020 z dnia 17 września 2020r. zmieniającej uchwałę nr 431/2015 z dnia 24 września 2015r. w sprawie funkcjonowania uczelnianego systemu zapewniania jakości kształcenia w Uniwersytecie Medycznym w Łodzi. Nadzór nad wszjk sprawuje Rektor. W celu realizacji zadań wszjk powołano Uczelniany Zespół ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia (UZZJK) oraz Wydziałowe Zespoły ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia (WZZJK). Zasady działania tych Zespołów określone są w Regulaminach Uczelnianego Zespołu ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia oraz Wydziałowych Zespołów ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia. Regulaminy te określają zakres zadań i harmonogram prac, w tym dokonywanie przeglądu programu studiów. Uchwała Senatu określa również skład poszczególnych Zespołów uwzględniający przedstawicieli nauczycieli akademickich, studentów i doktorantów reprezentujących odpowiednio wszystkie Wydziały w UZZJK, a w ramach WZZJK wszystkie kierunki studiów.

Za realizację polityki jakości na poszczególnych Wydziałach odpowiadają Dziekani, którzy jednocześnie sprawują nadzór nad Zespołami Wydziałowymi.

Zarządzanie kształceniem na WNoZ i w Oddziale Pielęgniarstwa i Położnictwa sprawuje Wydziałowa Rada ds. Kształcenia. Przewodniczącą Rady jest Dziekan WNoZ. W składzie Rady są przedstawiciele nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na kierunkach studiów realizowanych w WNoZ oraz po jednym przedstawicielu studentów poszczególnych kierunków studiów. Bezpośredni nadzór nad programem studiów na pielęgniarstwie sprawuje Rada Dydaktyczna Kierunku Pielęgniarstwo. W składzie tej Rady, oprócz przedstawicieli nauczycieli akademickich i studentów są również przedstawiciele interesariuszy zewnętrznych. W Oddziale Pielęgniarstwa i Położnictwa powołano także Komisję ds. Prac Dyplomowych Kierunku Pielęgniarstwo. Rady oraz Komisja mają określone zadania

i harmonogram prac. Rada Dydaktyczna Kierunku Pielęgniarstwo powołała Komisję ds. zapewnienia Jakości Kształcenia na Kierunku Pielęgniarstwo. W składzie Komisji jest 3 nauczycieli akademickich oraz student pielęgniarstwa.

Zgodnie z powyżej wspomnianą Uchwałą Senatu, doskonalenie jakości kształcenia realizowane jest poprzez okresowe przeglądy programów studiów (nie rzadziej niż raz na 2 lata), w tym zasad projektowania programów studiów, ich realizacji oraz sposobów oceniania studentów. Po analizie wyników przeglądu programu studiów, formułuje się zalecenia i propozycje działań naprawczych i doskonalących, które następnie są wprowadzane do programu.

Podstawą działania Zespołu Wydziałowego na Wydziale Nauk o Zdrowiu są procedury określone w celu realizacji kompleksowej analizy i oceny wszystkich obszarów kształcenia prowadzonego na Wydziale. Określono łącznie 19 procedur. W każdej procedurze wskazano cel procedury, osoby/zespoły odpowiedzialne za jej przeprowadzenie, harmonogram wdrażania poszczególnych procedur oraz sposób przekazywania i wykorzystania danych uzyskanych w procesie określonym w procedurze. Do zagadnień ocenianych w ramach kryterium nr 10, odnoszą się procedury:

- Procedura nr WNoZ/WZZJK/02 – procedura oceny jakości kształcenia. Zawiera ona szczegółowy opis procesu oceny jakości kształcenia. W procedurze tej są wymienione wszystkie działania warunkujące efektywną ocenę jakości kształcenia i stosowane na ocenianym kierunku studiów. Działania te są właściwie zaprojektowane i mają charakter kompleksowy.
- Procedura nr WNoZ/WZZJK-F/03 - procedura weryfikacji osiągania zakładanych efektów uczenia się oraz oceniania studentów. W ramach tej procedury dokonuje się analizy i oceny osiągnięć efektów uczenia się przez studentów, w tym w trakcie kształcenia praktycznego (przy współpracy z interesariuszami zewnętrznymi), a także weryfikację uzyskania efektów uczenia się, poprzez analizę prac etapowych i dyplomowych.
- Procedura nr WNoZ/WZZJK-F/09 - procedura wprowadzania zmian w programach i organizacji studiów. Określa zasady wprowadzania zmian w programach oraz organizacji toku studiów w zgodzie z obowiązującymi przepisami prawa. Przeglądy programów studiów dokonuje się nie rzadziej niż raz na 2 lata.

Dodatkowo, w Oddziale Pielęgniarstwa i Położnictwa określono 6 procedur:

- Procedura uzyskiwania upoważnień do prowadzenia wykładów i seminariów przez nauczycieli akademickich
- Procedura zatwierdzania programu kształcenia na kierunku pielęgniarstwo
- Procedura tworzenia przewodników dydaktycznych (Sylabusa)
- Procedura dyplomowania – studia pierwszego stopnia (licencjat)
- Procedura dyplomowania – studia drugiego stopnia (magisterium)
- Procedura bieżącej kontroli realizacji zajęć prowadzonych w trybie zdalnym WNoZ/WZZJK pielęgniarstwo.
- Procedura zatrudniania innych osób prowadzących zajęcia dydaktyczne.

Rekomenduje się aktualizację i doprecyzowania zasad pisania prac dyplomowych w celu zwiększenia ich jakości.

W Uczelni w sposób formalny wprowadzono i określono zasady ankietyzacji studentów oraz przeprowadzania hospitacji zajęć.

Podsumowując, w Uczelni wprowadzono formalnie wszk.

Informacje wykorzystywane do doskonalenia jakości kształcenia na ocenianym kierunku studiów pochodzą z wielorakich źródeł. Najważniejszymi interesariuszami są studenci. Studenci są członkami

Komisji i innych ciał zaangażowanych w ocenę jakości kształcenia. Mogą wypowiedzieć się na temat jakości kształcenia, w tym nauczycieli prowadzących zajęcia oraz na temat samych zajęć w ankietach studenckich jak również podczas spotkań z Władzami Wydziału. Swoje uwagi mogą kierować bezpośrednio do WZZJK poprzez specjalną aplikację na stronie internetowej Uczelni. Nauczyciele akademicy zgłaszają swoje uwagi również bezpośrednio kontaktując się z Władzami Wydziału lub członkami WZZJK. Mogą także zgłaszać uwagi i propozycje do programu studiów do Kierowników Zakładów realizujących dane zajęcia, kierowników przedmiotów, do zadań których należy systematyczna ocena aktualności treści kształcenia i ich zgodności z potrzebami rynku pracy lub do opiekunów poszczególnych lat studiów. Z kolei interesariusze zewnętrzni wyrażają swoją opinię uczestnicząc w Radzie Pracodawców, poprzez ankiety kierowane do nich przez Biuro Karier oraz na forum Rad Dydaktycznych. Uwagi i propozycje zmian doskonalących do programu studiów zbiera i analizuje Rada Dydaktyczna. Sformułowane przez nią zalecenia i zmiany analizuje i akceptuje Wydziałowa Rada ds. Kształcenia. Ostatecznie programy studiów zatwierdzane są przez Senat Uczelni. Zmiany do programu studiów w każdym przypadku muszą być pozytywnie zaopiniowane przez Samorząd Studentów.

WZZJK natomiast analizuje wieloaspektowo i kompleksowo jakość kształcenia i osiągnięcie przez studentów założonych efektów uczenia się, a także aktualność i zbieżność treści kształcenia z potrzebami rynku pracy, adekwatność form zajęć, poprawność naliczania ECTS, zbieżność programu studiów z przepisami prawa, w tym standardem kształcenia dla kierunku pielęgniarstwo. Ostatnio ocenie podlegają także narzędzia oraz sposoby kształcenia w trybie zdalnym. Oceny tej dokonuje się w oparciu o odrębną procedurę określoną w Uczelni. Do oceny jakości kształcenia przez WZZJK wykorzystuje się informacje pochodzące z ankiet studenckich, oceny infrastruktury i kadry, hospitacji zajęć, informacje pochodzących od interesariuszy zewnętrznych. Częściowo są to te same źródła informacji, które wykorzystywane są przez Radę Dydaktyczną do formułowania propozycji zmian w programie studiów, które mają charakter doskonalący lub naprawczy. Istotną rolę odgrywa analiza osiągnięcia efektów uczenia się przez studentów, czyli analiza uzyskiwanych ocen z egzaminów, w tym egzaminu dyplomowego oraz analiza odsiewu, a także analiza informacji uzyskanych od absolwentów. Badanie losów zawodowych absolwentów przeprowadza Akademickie Biuro Karier. Do względu zespołu oceniającego PKA przedstawiono raport zbiorczy za rok 2018/2019. Informacje z tego opracowania również brane są pod uwagę w ewaluacji jakości kształcenia i doskonaleniu programu studiów.

Weryfikacja wdrożenia propozycji naprawczych i doskonalących ma miejsce w kolejnej ocenie jakości kształcenia.

WZZJK dokonuje kompleksowej i systematycznej oceny jakości kształcenia na kierunkach studiów prowadzonych w Wydziale. Wnioski i sformułowane na ich podstawie zalecenia działań naprawczych i doskonalących zawarte są w Sprawozdaniu z pracy WZZJK. Do względu zespołu oceniającego PKA przedstawiono Sprawozdanie za rok 2020/2021 dotyczące kierunku pielęgniarstwo

W sprawozdaniu uwzględniono:

- a. Sprawozdanie z lustracji siatek zajęć z planem studiów
- b. Pozytywną opinię Rady Dydaktycznej o planie studiów i wyniki analizy planu studiów w zakresie równomierności obciążenia studentów w poszczególnych semestrach, doboru form zajęć, poprawności przypisania punktów ECTS oraz poprawności liczebności grup studenckich w zależności od form zajęć
- c. Sprawozdanie z efektywności kończenia studiów, skali odsiewu i jego przyczyn;
- d. Sprawozdanie z przeglądu zasad i procedur doskonalenia jakości procesu dydaktycznego;

- e. ankiet ewaluacyjnych studentów – na podstawie opinii studentów zalecono między innymi szkolenia z zakresu komunikacji i kompetencji miękkich oraz z zakresu przygotowywania prezentacji multimedialnych dla nauczycieli akademickich oraz przeprowadzenie hospitacji zajęć prowadzonych przez osoby najgorzej ocenione w ankietach studenckich;
- f. Sprawozdanie z realizacji kształcenia praktycznego w roku akademickim 2020-2021 (średnia ocen dla wszystkich form kształcenia praktycznego wynosiła ponad 4,5)
- g. Sprawozdanie z oceny organizacji i przebiegu sesji egzaminacyjnej i prawidłowości przeprowadzania egzaminu dyplomowego
- h. Sprawozdanie z weryfikacji uzyskania efektów uczenia się przez studentów
- i. Sprawozdanie z analizy karier zawodowych absolwentów
- j. Sprawozdanie z analizy koncepcji kształcenia, sylwetki absolwenta, planu studiów i programu nauczania;
- k. Sprawozdanie z oceny prawidłowości stosowania punktów ECTS
- l. Sprawozdanie ze spotkań z pracownikami, studentami w sprawie propozycji zmian dotyczących programów nauczania w celu poprawy jakości kształcenia (łącznie w roku akademickim, którego dotyczył raport odbyły się 4 spotkania z pracownikami, studentami i interesariuszami zewnętrznymi);
- m. Propozycje doskonalenia jakości procesu kształcenia – projektowane zmiany
- n. Sprawozdanie z hospitacji zajęć
- o. Sprawozdanie z analizy sylabusów

W każdym przypadku sformułowano wnioski pokontrolne oraz zalecenia. Zalecenia zostały sformułowane w sposób jasny, konkretny, zrozumiały i umożliwiający pełną ocenę ich wdrożenia.

Podsumowując, działania wszk są efektywne, co przekłada się na dobrą jakość kształcenia na ocenianym kierunku studiów, jednak biorąc pod uwagę wnioski z przeglądu prac dyplomowych dokonane przez zespół oceniający PKA rekomenduje się aktualizację i udoskonalenie zasad pisania prac dyplomowych na kierunku w celu podniesienia ich jakości.

Wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia w Uczelni jest na bieżąco modyfikowany w celu zwiększenia efektywności jego działania, a także zapewnienia zgodności z przepisami prawa. Działania doskonalące wszk należą do obowiązków przypisanych UZZJK i WZZJK.

Kierunek studiów jest poddawany cyklicznej ocenie z zakresu jakości kształcenia – przez Polską Komisję Akredytacyjną i Krajową Radę Akredytacyjną Szkół Pielęgniarek i Położnych. Wnioski i zalecenia będące wynikiem takich ocen są analizowane i na ich podstawie wprowadza się działania naprawcze i doskonalące jakość kształcenia, w tym program studiów.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 10

Kryterium spełnione.

Uzasadnienie

W Uczelni zostały przyjęte formalnie zasady projektowania, zatwierdzania i zmiany programu studiów. Precyzyjne zasady dotyczące funkcjonowania wszk, w tym w zakresie monitorowania, przeglądu i doskonalenia programów studiów określono w procedurach stanowiących podstawę działania Wydziałowych Zespołów ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia. Prowadzone na ocenianym kierunku studiów działania doskonalące program studiów są regularne, kompleksowe i uwzględniają stanowiska i uwagi wszystkich interesariuszy.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

---

Zalecenia

---

5. Ocena dostosowania się uczelni do zaleceń o charakterze naprawczym sformułowanych w uzasadnieniu uchwały Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (w porządku wg poszczególnych zaleceń)

W raporcie z wizytacji z 2015 r. sformułowano następujące zalecenia:

1. Zaleca się rozdzielenie dokonywanej przez studentów oceny realizacji efektów kształcenia osiąganych podczas zajęć realizowanych przez nauczycieli akademickich i realizowanych pod opieką zakładowego opiekuna praktyk zawodowych.
2. Zaleca się weryfikację obsady części zajęć praktycznych, których prowadzenie powierzono lekarzom.
3. Zaleca się uregulowanie spraw związanych z ubezpieczeniem od odpowiedzialności cywilnej oraz uprawnieniami do świadczenia usług medycznych podczas wykonywania funkcji nauczyciela akademickiego w trakcie zajęć praktycznych realizowanych w jednostkach ochrony zdrowia „przy łóżku pacjenta”.
4. Zaleca się zwiększenie liczby egzemplarzy najczęściej wypożyczanych pozycji wskazanych w sylabusach przedmiotów jako obowiązkowe.
5. Zaleca się umieszczenie na stronie dotyczącej rekrutacji wzoru umowy zawieranej ze studentami, a także na stronie Oddziału Pielęgniarstwa i Położnictwa.
6. Zaleca się zwiększenie wymiany w ramach programu Erasmus +
7. Zaleca się, aby w trakcie cyklicznych spotkań ze studentami kierunku przedstawiciele Uczelni bardziej precyzyjnie informowali studentów o różnych aspektach procesu kształcenia.

Charakterystyka działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności oraz ocena ich skuteczności

Ad. 1 Uczelnia zrealizowała zalecenie – obecnie studenci oceniają realizację efektów uczenia się odrębnie dla każdej z form zajęć, tj. wykładów, seminariów, ćwiczeń, zajęć praktycznych i praktyk zawodowych.

Ad. 2 Uczelnia zrealizowała zalecenie- prowadzenia wszystkich zajęć praktycznych powierzono osobom posiadającym prawo wykonywania zawodu pielęgniarki/położnej

Ad. 3 Uczelnia zrealizowała zalecenie – obecnie wszyscy nauczyciele akademicy, którzy prowadzą zajęcia praktyczne „przy łóżku chorego” w jednostkach ochrony zdrowia, w których nie są zatrudnieni, podpisują z tą jednostką umowę o wolontariat, co w pełni reguluje kwestie prawne związane ze świadczeniem usług medycznych oraz ubezpieczeniem od odpowiedzialności cywilnej.

Ad. 4 Uczelnia zrealizowała zalecenie – w bibliotece Uczelni dostosowano liczbę podręczników do liczby studentów kierunku

Ad. 5 Uczelnia zrealizowała zalecenie – wzór umowy jest powszechnie dostępny

Ad. 6 Uczelnia zrealizowała zalecenie - W ramach projektu Erasmus Girona. w celu wymiany studentów i/lub personelu z kierunku pielęgniarstwa w roku 2019/2020 podpisano umowę z Hiszpańskim Uniwersytetem. W roku akademickim 2020/21 Uniwersytet Medyczny w Łodzi otrzymał ofertę współpracy z CATHOLIC UNIVERSITY IN RUŽOMBEROK na Słowacji i obecnie procedowana jest oficjalna umowa.

Ad. 7 Uczelnia zrealizowała zalecenie – obecnie upowszechnienie informacji o kierunku studiów jest ocenione pozytywnie.

Przewodnicząca Zespołu oceniającego:

Prof. dr hab. n. med. Bożena Czarkowska – Pączek

